

PIARISTA DIÁK

Életének 89. évében, 2021. október 22-én elhunyt Mádl Dalma,

Mádl Dalma

Mádl Dalma - lánykori nevén Némethy Dalma - 1932. november 9-én született Pécsen, értelmiségi család kései, harmadik gyermekeként. Szülővárosában élt 1951-ig. 1955-ben kötött házasságot Mádl Ferencsel, aki 2000 és 2005 között Magyarország köztársasági elnöke volt, ezen túlmenően Széchenyi-díjas jogtudós, korábban az Antall-kormány minisztere. 1964-től egészen férje megválasztásának évéig, 2000-ig a Budapesti Műszaki Egyetem egyik kutatócsoportjánál dolgozott. Egyetlen fiú gyermekük 1961-ben született.

Mádl Ferenc köztársasági elnöksége idején, 2000 és 2005 között, számos jószolgálati és jótékonyági kezdeményezésben vett részt, felkarolta a hátrányos helyzetű gyerekeket, munkásságával segítette a határon túli magyarság megmaradását, kultúrájának őrzését. Férje elnöki mandátumának lejártá, majd halála után is folytatta karitatív munkásságát. Haláláig a Katolikus Karitásztól jószolgálati nagykövetként is tevékenykedett.

2005-ben ő kapta meg az első alkalommal adományozott Polgári Magyarországi Díjat, az azzal járó egymillió forintból megalapította az „Istenadta Tehetség” Kistélepek Hátrányos Helyzetű Tehetséges Gyerekeiért Alapítványt. A Nemzeti Együttműködés Alapítvány elnöki tisztét is ellátta.

2007-ben az irgalmasság, és a szolgáló szeretet erényeinek elismerésére alapított Szent Erzsébet rózsája díjjal ismerték el tevékenységét, 2012-ben átvehette a Magyar Szabadságért díjat munkásságáért, amellyel Magyarország demokratikus fejlődéséhez való hozzájárulását ismerték el. 2015-ben Mindszenty-émlékérmét kapott.

Mádl Dalma életét kiemelkedő közösségépítő tevékenység, az egész magyar nemzetre kiterjedő, hittel, emberiséggel és közvetlen kedvességgel végzett karitatív jószolgálati és jótékonyági munka jellemezte. Számtalan segélyosztásban vett részt, támogatott időotthonokat is. Sokat utazott az árvíz sújtotta kelet-magyarországi területekre, különös figyelemmel fordult azokhoz a gyerekekhez és fiatal felnőttekhez, akik család nélkül nőttek fel.

Nyugodjék békében.

*Forrás: MTI,
közreadja Borza György senior*

Mádl Dalma kapcsolata a Magyar Piarista Diákszövetséggel:

Férje a veszprémi Piarista Gimnáziumban maturált. Mindketten széleskörű kapcsolatban voltak a piarista pap-tanárokkal, a mindenkor tartományfőnökkel, és veszprémiek lévén a Borián családdal, különösen Tiborral, a piarista tanárral. Adományokkal támogatták a Piarista Alapítványt. Dalma asszony élete végéig gyakran részt vett alkalmi szentmiséken és összejöveteleken.

Mádl Dalma Borián Tibor 80. születésnapjára írott levele:

És most, hogy vége a „hetvenkedésednek”, mit kívánjak Neked?

Kedves Tibor!

Ezen a napon szeretettel gondolok vissza barátságunk több, mint ötven évére, hiszen Árpád bátyád volt az esküvői tanúm a veszprémi székesegyházban

Gyakran jártunk Ferivel nálatok a Nárcisz utcában. Te akkor már novícius voltál Pesten a piaristáknál. Amikor Benkő Bandi bácsi, Feri veszprémi osztályfőnöke is felkerült Budapestre, kapcsolatunk mindkettőtökkel itt folytatódott. Élénken élnek bennem a vasárnap délutáni jó beszélgetések otthonunkban, és még mindig fülembe csengenek a nagy nevetések, hahotázások.

A Mikszáth-téri kápolnában mi is előfordultunk; zengett a kórus, és Te vezényeltél lelkesen, fiatalon.

Nyaranta Árpi bátyáddal Bándra is kiruccantatok és ez a Mádl családnak mindig nagy örömet szerzett.

És most, hogy vége van a „hetvenkedésednek”, mit kívánjak Neked?

Talán egy szép ősi magyar áldás pár sorával köszöntelek:

Áldott legyen a szív, mely hordozott,
És áldott legyen a kéz, mely felnevelt.
Legyen áldott eddigi utad,
És áldott legyen egész életed.
Budapest, 2013. november

Dalma

Forrás: Borián Tibor Sch. P. hagyatékából, közzéteszi: Borza György senior

Tisztújító választás a 48. Egyetemes Káptalanon

A január 20. és február 11. között Mexikóban zajló 48. Egyetemes Káptalanon, a Szentszék engedélyével a következő hatéves ciklusra is Pedro Aguado atyát választotta meg a testület generálisnak.

A generális munkáját segítő asszisztenseket is megválasztotta a testület:

- Európáért felelős asszisztens – Carles Gil i Saguer SP
- Amerikáért felelős asszisztens – Julio Alberto Álvarez Díaz de la Cruz SP
- Afrikáért felelős asszisztens – Félicien Mouendji Massongo SP
- Ázsiáért felelős asszisztens – Urbán József SP

(forrás: piarista.hu)

A gyermeknek bele kell nőnie a hagyományokba

Csókás Adrienn

Az identitástudat hozzátartozik a kiegyensúlyozott és harmonikus emberi személyiség szükségleteihez – hangsúlyozta Gereben Ferenc művelődés-szociológus, a Pázmány Péter Katolikus Egyetem tanára, aki szerint a mai értékzavaros világban rendkívül fontos, hogy már a gyermekkorban kialakuljanak identitásbeli kötődéseink csírái. Az óvoda a gyermek nyitottságára épít, és ahhoz segíti a gyermeket, hogy megismerje szűkebb és tágabb környezetét, amely a nemzeti identitástudat, a keresztény

kulturális értékek, a hazaszeretet, a szülőföldhöz és családdhoz való kötődés alapja, hogy rá tudjon csodálkozni a természetben, az emberi környezetben megmutatkozó jóra és szépre, mindazok megbecsülésére. A szakember úgy véli, érdemes már óvodás korban megismertetni a gyerekeket a nemzeti szimbólumokkal, az iskolában pedig nagyobb hangsúlyt kell fektetni a megfelelő könyvek, köztük a magyar és világirodalmi klasszikusok élményt adó olvasására, és a szisztematikus „országismerő” osztálykirándulásokra.

– *Saját identitását mindenki másként fogalmazza meg. Van általános definíció arra, hogy mi is pontosan ez az önmeghatározás, és mi a nemzettudat?*

– Az identitás a szó maga önazonosságot jelent. Tulajdonképpen az egyént körülvevő, többretegű burokként jellemezhető, ami nem elszigeteli, hanem beköti az embert a társadalom hálózatába. Gyakorlatilag a minket körülvevő világgal való kapcsolatrendszeréről van szó, rétegeit pedig a családi, a lokális, a szakmai, tágabb vonatkozásban a vallásfelekezeti, nemzeti, európai stb. hovatartozás alkotja (...) A kutatások a nemzettudat legfontosabb pilléreinek a következő három dolgot találták: a széles értelemben vett kultúra (ide tartozik elsősorban az anyanyelv, de az irodalom, a szokások, a történelmi hagyományok, a vallás stb. is); a többnyire pozitív érzelmek; valamint a nemzeti hovatartozás hangsúlyos vállalása, amely az identitás megőrzésére, továbbadására való etikai késztetésben érhető tetten.

– *A felmérések alapján mi jellemzi a magyar emberek identitását? Mennyire egységes a kép?*

– Öt ország felnőtt magyar lakossága körében végzett reprezentatív felméréseink során először is azt kérdeztük meg, hogy „számon tartja-e magát” valamilyen nemzet, nemzetiség tagjaként. A válaszokból az derült ki, hogy Magyarországon egyáltalán nem magától értetődő dolog az, hogy az emberek vállalnak valamilyen nemzeti kötődést. Azoknak köre, akik nem vállalnak – ez a fajta hozzáállás egyébként a fővárosban volt a legjellemzőbb – (...)

– *Hogyhogy? Mi oltja ki az emberekben ezt a kötődést?*

– Az egyre inkább terjedő vegyes házasságoknak például mintegy 75-80 százalékában annak van nagyobb esélye, hogy a gyerekek a többségi társadalomhoz tartozó szülő identitásához igazodnak. (A külhoni nagyvárosok és a szórványvidékek e téren külön veszélyzónának számítanak.) Nagy kérdés, hogy az utóbbi évek pozitív, a nemzeti összetartozás tudatát erősítő nemzetpolitikája mikor és milyen mértékben fogja éreztetni hatását a külhoni magyarság identitásában (...)

– *Mitől függ, hogy valakiben mennyire erős identitástudat alakul ki? És milyen tényezők befolyásolják leginkább?*

– Az identitás ereje és milyensége meglehetősen függ az iskolázottságtól, a neveltetéstől, de az életkortól, a lakóhely típusától is. Általános jellemző, hogy a lokális identitás, a családdal, szülőfölddel való azonosulás mindig lényegesen erősebb, mint a tágabb térségekhez: Európához, vagy akár az emberiséghez való kötődés. Az Európai Unió presztízse jelentősen csökkent Magyarországon, vagyis manapság európaiságunkat sokkal kevésbé tartjuk fontosnak, mint magyarságunkat.

– *És általánosságban büszkék vagyunk a magyarságunkra?*

– Akik felvállalják a hovatartozásukat, azok közül sokan többnyire pozitívan nyilatkoznak, vagyis büszkék a gyökereikre. Fontos azonban megjegyezni, hogy ez a jelenség inkább csak a határokon túl érvényesül: a magyarországi magyarság meglehetősen negatív önképpel rendelkezik.

Gereben Ferenc

– *Említette az iskolázottságot, mint tényezőt. Ez azt jelenti, hogy az irodalomórán szerzett olvasmányélmények, vagy a történelmi események megismerése alakítja ki a nemzettudatunkat?*

– Az identitás kialakításában, felépítésében és erősítésében nagy szerepe van a családnak, az elsődleges szocializációnak, és persze az iskolának, és az ott (is) csiszolódó olvasáskultúrának. A kutatásokban például megkérdeztük azt is az emberektől, hogy voltak-e olyan könyvek, amelyeket életük nagy olvasmányélményeinek tartanak. Kiderült, hogy nyolc ország (benne Magyarország) felnőtt (!) magyarságának a legemlékezetesebb olvasmánya Gárdonyi Géza iskolában tanított Egri csillagok című műve volt, valamint a Jókai-klasszikusok, például a Kőszívű ember fiai vagy Az arany ember. És vegyük hozzá a nemzetközi sikert is aratott Pál utcai fiúk-at is! Ezek identitás-formáló hatása különösen erősnek bizonyult. Általánosságban is kimutatható, hogy tudatosabb, pozitívabb identitása van azoknak az embereknek, akik többet és jobb színvonalú könyveket olvasnak, míg a nem és alig olvasóknak általában közömbösebb és töredezett a nemzettudata. Szorosan kapcsolódik a nemzeti identitáshoz a történelmi tudat. Az 1848-49-es forradalomhoz és szabadságharchoz például a Kárpát-medence magyarsága körében erős pozitív kötődés alakult ki. (Ezt a széles körben érvényesülő konszenzust 1956 vonatkozásában messze nem tapasztaljuk.) Meglehetősen általános – határokon innen és túl egyaránt érvényesülő – pozitív megítélés kapcsolódik néhány történelmi személyiséghez is: Széchenyi Istvánhoz, Kossuth Lajoshoz, Szent Istvánhoz, Mátyás királyhoz, stb. A hozzájuk való kötődés és az őket érintő széles körű elismertség azt jelzi, hogy a Kárpát-medence magyar lakosságában még megvannak az egységes történelmi tudat alapjai.

– *Az iskolai ünnepségek szerepe mennyire fontos?*

– Az új generációk ünneplési szokásainak kialakításánál nagyon kell ügyelni arra, hogy az ünnep ne frázispuffogtató, hanem átélhető, élményszerű legyen. Nem erőszakolt, hanem belülről jövő, a mai ifjúság számára is befogadható. Fontos, hogy az érzelmeiket is megérintse. Például: 2006-ban, a forradalom 50 éves évfordulójára megjelent két kiskamasz naplója, amelyet 1956-ban, a forradalom napjaiban írtak. Felolvasásként vagy dramatizált formában ebből lehetne előadni részleteket a gyere-

kekkel az október 23-i ünnepségen, és verseket mondani. (Persze lehet, hogy ezt az ötletet sok pedagógus már meg is valósította.)

– *Visszatérve a könyvekre, a fent említett kötelező olvasmányok mintha csak egykori élményként élnének, de nem tartoznának az ifjúság napi olvasmányai közé.*

– A magyar irodalomról általánosságban is elmondható, hogy az utóbbi években, sőt évtizedekben egyre inkább visszaszorult a külföldi, elsősorban az észak-amerikai bestseller-irodalom mögött, és ez ugyanígy jellemző a fiatalság körében is. Megvannak a tipikus ifjúsági szerzők, akik globális méretekben előre nyomultak. Nem ellenük beszélek, de ha a magyar szerzők még itthon is teljesen háttérbe szorulnak, akkor ki fogja olvasni őket? Még nagyobb a veszély, ha mindehhez hozzávesszük, hogy az olvasás egyébként is veszített pozíciójából a számítógéppel, a TV-vel, filmekkel szemben. Nemcsak Gárdonyit és Jókait kell olvasni, de új ideológiával, amely a modernitás jelszavával súlyosan meg akarja csonkítani a magyar nemzeti irodalmi hagyományt nem szabad egyetérteni.

– *Mire figyeljenek tehát a pedagógusok az iskolában?*

– Manapság különösen összetett és komplex feladata van a pedagógusoknak. A nevelés – a felekezeti iskolákban bevett gyakorlat – mindig is az okos egyensúlyok tudománya, sőt művészete volt: az arany középút keresése a ráció és az érzelm, a szigor és a szeretet, az egyéniség kivirágztatása és a közösségteremtés stb. között. Ezt az elvet célszerű követni a másodlagos szocializáció fő célkitűzéseit tekintve is. Ahogy az egyének és közösségek életében is a jelen a múltra támaszkodik, és egyúttal a jövő alapját képezi, úgy kell ezt a láncolatot az egyes szakterületek (és nem csak az irodalom és a történelem!) oktatása során – lehetőleg élmény szerűen – érvényesíteni. Ez az arany középút ajánlható az identitásépítés során is. Erőltetni semmit sem szabad, mégis el kellene érni, hogy ne veszítsék el a gyerekek az örömszerző olvasás igényét a nemzeti klasszikusok iránt. Fontos az élményszerűség. (Például: tapasztalat, egyik nyáron 13 éves – egyébként reál beállítottságú – fiúunokámmal úgy olvastuk el a Köszívű ember fiait, hogy hol én olvastam fel neki egy fejezetet, hol ő magának olvasott, és menet közben folyamatosan megbeszéltük a történeteket. Megfelelő megközelítéssel ő is be tudta fogadni a regény mondanivalóját, sőt megérintette őt a regény emocionális és morális vonulata is: hogy mit jelent másokért, egy kisebb vagy nagyobb közösségért, a családért, a hazáért tenni valamit, áldozatot vállalni.) Nem könnyű, de én azt mondom, a kiskamasznak is át lehet adni Jókait, csak éppen úgy kell találni, hogy a régi kor ne unalmasnak, hanem egy felfedezésekkel kecsgető, izgalmas, új világnak tűnjék számára. Ne fanyalogjon tehát a pedagógus, hogy ezek az olvasmányok már korszerűtlenek, távol állnak a gyerekektől. Igenis meg kell velük ismertetni őket, mint ahogyan ókori görög drámákat vagy Shakespeare-t is olvasunk, pedig hol vannak már azok a konkrét fogalmak, méltóságok, amikről azokban szó van!

– *Miért fontos egyáltalán, hogy a gyerekeknek is erős legyen a nemzettudatuk?*

– A mai értékszavaros világban különösen fontos, hogy a gyerekeknek legyenek identitásbeli kötődései, beleértve a szűkebb és tágabb hazához való kötődést is. Fontos, hogy érezzék, tartoznak valahová, hiszen aki tartozik valahová, az kevésbé lesz drogos vagy depressziós. Az identitástudat hozzátartozik az egészséges emberi személyiség szükségleteihez, épp ezért fontos, hogy az elsődleges és másodlagos szocializáció során minél több ilyen kötődést élhessen meg a gyerek.

– *Mi a helyzet a nemzeti szimbólumokkal? Melyek a legfontosabbak és mi a jelentőségük?*

– A felmérések szerint abban megegyezés van, hogy a Himnusz és a piros-fehér-zöld zászló a legfontosabb nemzeti szimbólumunk. A határon túli magyarok körében általában a Szent Korona áll a harmadik helyen, az anyaországban pedig inkább a magyar címer. Szomorú, de tény, hogy a határon túli magyarokból a kisebbségi alávetettség elhamvasztotta a kokárda iránti kötődést (most van újjászületőben), a Nemzeti dal ugyanakkor ők is fontosnak tartják. A nemzeti szimbólumokhoz egyébként a határon túli nemzettársaink jobban ragaszkodnak, mint az anyaországiak.

– *Milyen életkorban kell beszélni először a gyerekeknek arról, hogy miért tűzünk kokárdát, miért énekeljük a Himnuszt?*

– Szerintem már óvodás korban, sőt otthon még előbb is érdemes szót ejteni erről, mert a hagyományokba bele kell, hogy nőjön a gyermek. Először nem is annyira beszélni kell, hanem tenni. Szerintem az óvodában elég az érzelmi ráhangolás, ott még nem kell elmagyarázni minden részletet, hiszen majd az iskolában a történelem- és magyartanárok (és remélhetőleg a többiek is) meg fogják tanítani. Azt viszont már kicsiként is lássa, hogy az épületre kitűzték a zászlót, vagy, hogy az osztály falára kifüggesztették a címet és a keresztet.

– *Mi a véleménye a hon- és népismeret tantárgy bevezetéséről és a Határtalanul! programról, amelynek keretében külhoni magyar iskolákba látogathatnak el az általános és középiskolás diákok?*

– Természetesen komoly identitásképző hatása van annak, hogy a gyerekeket elviszik határon túlra, és megismerkedhetnek az ott élő nemzettársaikkal, de az is fontos, hogy itthon is eljussanak a látnivalókhoz, nézzék meg például az egri várat, a debreceni Nagytemplomot, a Pannonhalmi Apátságot, hogy csak néhány példát említssek. Ne csak a „bulizás” és a lazítás legyen egy osztálykirándulás célja, hanem jelentsen tudatos, valódi ismerkedést a nemzeti hagyományt és értékeket megtestesítő helyekkel, épületekkel. Találkozzanak közvetlen közelről a történelmi emlékekkel, természeti szépségekkel, a regionális emberi alkotómunka eredményeivel, jelennel és múlttal, magyarán térképezzék fel az országot, jegyzeteljenek, majd valamilyen formában adjanak számot honismeretből! Érzékeljék, érezzék azt a szeretetérzést, ami honfitársaiktól sugárzik felénk. Amikor én voltam

kisdiák akkor a közvetlen és közeli környezetünkre kirándulásokon és öregdiákkorunkban szervezett záródokutakon is imádkozás után a történelmi helyszíneken felolvastunk egy ahhoz a történelmi emlékhez vagy -tájegységhez tartozó verset, vagy szöveget, hogy bővítsük ismereteinket és érezzük nemzettudatunkat... Olykor napirenden kívül elhangzottak szebbnél szebb odaillő népdalok. Egy-egy kirándulás komoly anyagi vállalás a szülők részéről, és nagy munka a pedagógusnak, ezért valahol elvárható, hogy hasznosuljon is valami a befektetésekből!

Forrás: internet, részletek Csókás Adrienn Gereben Ferenc művelődés-szociológussal, a Pázmány Péter Katolikus Egyetem tanárával készített interjúból. (Szerkesztette és közreadja: Borza György senior.)

BGy. szerk. ajánlása: kezdő- és haladó piarista öregdiákoknak, házasulandóknak és házasoknak, szülőknek és nagyszülőknek valamint a téma iránt érdeklődő olvasóinknak.

Mi újság Máramarosszigeten?...

Hogy miért pont Máramarosszigeten? Mert Észak-Erdélyben még mindig van egy aprócska öregdiáktársaság azokból az utolsó évből/évekből, amikor még folyt a piarista nevelés és oktatás ebben a városban. Mindennek 73 éve. Egyre kevesebben vannak, de még mindig van öt piarista öregdiák, akik ugyan Baráti Társaságukat 2016-ban ünnepélyesen megszüntették, de lélekben együtt vannak. Ruppert József atya rendszeresen látogatta őket is, tartotta velük a kapcsolatot, és vitte nekik újságunkat rendszeresen.

László Irén-Etelről, a titkártól, kértem egy kis emlékeztést, tájékoztatást a Piarista Diák számára. Több melléklettel együtt jött egy közel kilenc oldalas levél, amelyet most erősen rövidítve közreadok, hogy olvassátok ti is e kedves sorokat.

Kedves Csepely Péter öregpiarista diáktárs!

Leveled első kérdésére a válasz, hogy a tavaszi újságot a nemzeti színű lobogóval a borítékon hiánytalanul megkaptuk. Amiért hálás köszönet a küldőknek... (Kíváncsi voltam, nem érte-e kár a címzésben található magyar zászlót. A szerk.)

Mi egy csekély pontocskára vagyunk, nem tudom, hogy érdemes-e velünk egyáltalán foglalkozni, de szívesen mesélek neked, mint budapesti öregdiáknak a máramarosszigeti Piarista Magyar Királyi Főgimnáziumról, és annak volt diákjairól, és egyáltalán, hogy most mi van velünk, akiknek sikerült túlélni ezt az elmúlt időszakot.

De előbb ismerkedj meg egy picit velem. Én megismeretek az őszi Piarista Diákban közölt cikkedből. Először is köszönettel tartozom, hogy a Piarista Diák újságot mindig megkaptuk. Szeretjük olvasni a sorokat. Így meg-

*Balról jobbra az első sor: Bodnár János †, Almácss László †, Darvay Noémi a Baráti Kör elnöke, László Irén Etel, titkár; Dr. Maák Sándor, Tusser Sándor †, Kárpáti Tibor †,
Hátulsó sor: Bleda János †, Pántlék Ferenc, Willand Ernő, Deák István (Irén Etel fia).*

tudjuk, hogy mások, akik ugyanebben szellemben nevelkedtek, hogy gondolkodnak és milyen a sorsuk.

Popovics Irénként születtem 1933-ban, Máramaros megyében, az akkori Csehszlovákiában. (Ez a rész akkor oda tartozott! A szerk.) Édesapán ruszin származású, magyar nyelvű elemi iskolában hat osztályt végzett, szabónak tanult, de erdész lett belőle. Édesanyám sváb-osztrák származék. 1927-ben házasodtak össze, hét gyermekük született, de csak négyen maradtak életben a felnőtt korig. Családunk a származás ellenére mindig, minden körülmény között, magyarnak vallotta és vallja magát. Szüleink kérték 1947-ben, hogy magyar állampolgárok lehessünk, és költözzünk Magyarországra, de visszautasítottak, hogy származásunk után nem vagyunk magyarok. Többet nem próbálkoztunk.

1944-45-ben, amikor bejöttek az oroszok, én 11-12 éves voltam. Sok mindent rám lehetett bízni, pl. a tehén legeltetését, fejését, a sarlózást és a kertmunkákat. A háború ideje alatt végig nézhettem a zsidók gettóba gyűjtését. A háború után a város kiürült. A 65 ezer lakosból 10 ezer zsidó volt. 1947 őszén az új tanügyi szisztéma szerint 10. osztályos lettem a piarista atyáknál, ahol egy évet jártam, mert feloszlatták a rendet, 1948-ban pedig államosították az iskolákat. 1951-ben felvételiztem az Erdészeti Egyetemre Brassóban. Öt év után mérnöki diplomát szereztem, erdőmérnök lettem. Érdekeség, hogy román állampolgárságom nem volt, és családomnak sem. Nagy herce-hurca volt az idegenrendészeti hivatalban. Apatid, azaz államnélküli lettem. De aztán kértem a románállampolgárságot, és láss csodát, megadták. Nem mondták, hogy származásom szerint nem vagyok román, így férjhez is tudtam menni.

Egyetem után Máramarosszigetre kerültem állásba, a Fafeldolgozó Vállalathoz, majd az Erdészeti Hivatalhoz. És végül a tanügynél kötöttem ki, tanár lettem, 15

éven keresztül tanítottam az Erdészeti és Fafeldolgozó Liceumban Máramarosszigeten, Most már nyugdíjas vagyok, betöltöttem a 88. évemet. Kerekesszékekben ülök, keveset járok a saját lábamon. Hogy meddig bírom, nem tudom. De nem pánikolok, igyekszem vidám lenni és minden történésben csak a jót látni meg.

És most jöhet, hogy mit is jelentettek a piaristák, a szerzetesek által fenntartott iskola az itt élő embereknek. Minden azzal kezdődött, hogy Máramaros megye teljes területén sz. Osztrák-Magyar Monarchiához tartozott. Máramarossziget megyei székhely volt. Voltak hivatalnokok, s azoknak gyermekeik, s az ő nevelésükre hívták meg a piarista szerzetes tanítórendet, hogy iskolát nyissanak városunkban. (III. Károly alapította 1730-ban. A szerk.) Az iskola 218 évig működött, mert 1948-ban egy tollvonással megszüntették. Nagy az asszimiláció. Máramarossziget 1920-ban elvesztette megyeszékhely jellegét, hiszen Máramaros megye $\frac{3}{4}$ része Csehszlovákiához került. A családok szétszakadtak.

Baráti Körünk egy öregdiáktársunk, Gáspár András, javaslatára alakult. Egykori volt tanáraink sírjairól gondoskodtunk. A plébániatemplomunk folyosóján két márvány emléklapot helyeztünk. Egyet a kedvesnővérek emlékére (A szatmári irgalmas nővérekről van szó, akik a gimnázium előtt tanították őket. A szerk.) és egyet a piarista tanárok emlékére. Baráti Körünk egészen 2016-ig, a megszűnéséig, ösztöndíjat folyósított egy-egy diáknak, aki a Leöwey Klára Liceum magyarnyelvű diákja.

A következő évre Boldog Új Esztendőt kívánunk.

Hálás vagyok a Jóistennek, hogy ennyit élhettem, és köszönöm a Gondviselőnek hogy adott időt erre a levélre is, megköszönve a megtisztelő érdeklődést is.

László Irén-Etel
Máramarossziget

Csepely Péter beszélgetése Görbe László piarista atyával

Képek a múltból...

- Kedves Görbe tanár úr! Vízhányó igazgató, úr és a jelenlegi igazgató, Horváth Bálint úr után most személyedben egy volt igazgatót szólaltatnék meg. Első kérdésem mindenekelőtt az lenne, hogy hogyan alakult a tanári pályád addig, míg nem váltotta azt fel egy „igazgatóság”?

1947. április 21-én születtem Kerekegyháza. Tanulmányaimat a helyi általános iskola elvégzése után a kecskeméti Piarista Gimnáziumban folytattam, és ott is érettségiztem. A gimnázium elvégzése után beléptem a piarista rendbe, ahol teológiát tanultam. Mellette az ELTE-n matematika-fizika szakos tanári diplomát szereztem 1975-ben. 1973-ban szenteltek pappá Kecskeméten. Az 1975-1979 közötti időszakban a kecskeméti Piarista Gimnáziumban voltam kollégiumi nevelőtanár és gimnáziumi tanár. Ebben az időben szereztem meg a programozói oklevelet.

1979-ben helyezték át a Rendfőnök úr budapesti Piarista Gimnáziumba. Itt tanítottam matematikát és fizikát. Ebben az időben ment nyugdíjba Kovács Mihály tanár úr (1982), és halt meg a nyugdíjasként tanító Pogány János tanár úr (1983). Illetve ekkor választották meg Varga Lászlót tartományfőnöknek. Így a kiemelkedő budapesti matematika és fizikaoktatás örökségét kellett folytatnom. Ráadásul ekkor kezdődött a személyi számítógépek kora, és ezeknek a működtetésének nagy része rám maradt. Mivel Kovács Mihály tanár úr szem-műtétje után rendszeresen látott, így mint nyugdíjas a számítástechnikai szakkörökben közösen dolgoztunk. Ebben az időben működtek péntek délután a digitális technika szakkörök, és

Görbe László Sch.P.

szombatonként a piarista diák hűgoknak a számítógép tanítás. Ugyancsak fontos program volt vasárnapokon a Fizikus Klub előadások, amelyek a fiatalokat az új technikai megoldásokról igyekeztek tájékoztatni. Az Eötvös Loránd Fizikai Társulat tanári ankétjain többször is tartottam előadást és kísérleteket mutattam be. Diákjaim sikeresen szerepeltek az országos tanulmányi versenyeken, sőt a nemzetközi diákolimpián is szerepeltek sikerrel, ezért a fent említett Eötvös Loránd Fizikai Társulat Mikola-díjjal jutalmazott.

Minden évben osztályfőnök is voltam, így a szombatokat általában kirándulással töltöttem a diákjaimmal. Nyáron általában három túrát szerveztem, biciklist, evezőst és gyaloglót.

1990-ben az újjáéledő cserkészmozgalomba is bekapcsolódtam. Újra alapítottuk a 2 BKG cserkészcsapatot, aminek Sík Sándor lett az új neve. Ennek lettem először a parancsnoka. Majd részt vettem a Szövetség vezetésében és nyáron a vezetőképzésen is. 1993-ben én lettem a Gödöllői Jamboree Emléktábor parancsnoka. Az iskolai feladatok, azonban lefoglaltak, és ezt nem tudtam tovább vinni.

1990-ben a megújuló katolikus oktatás szervezésébe is bekapcsolódtam. Katona István püspök atya felkérésére az akkor alakult Katolikus Főhatóságban az Óvodák szervezése, továbbképzése és összefogása volt a feladatom. Majd három év után az általános iskolákat kellett összefognom. Ezt a feladatot 1995-ig végeztem.

- És hogy kerültél Veszprémbe, a Lovassy Gimnáziumba, amely a Veszprémi Piarista Gimnáziumnak az utód gimnáziuma?

Szendi József érsek atya megkereste Kállay Emil tartományfőnök urat, piarista atyát kért, hogy az átveendő Egészségügyi Szakközépiskola, és a benne elindult katolikus gimnáziumi osztályokat katolikus iskolává szervezze. Ekkor javasolta és kérte Kállay Emil, hogy menjek Veszprémbe, és legyek a Padányi Biró Márton Egészségügyi Szakközépiskolának és Gimnáziumnak az igazgatója. Ekkor még csak egy osztállyal volt több katolikus osztály, mint önkormányzati. Mire eljöttem három év múlva már csak egyházi osztályok voltak.

- Megmaradtál tanárnak is?

A tanítás végig megmaradt az életemben. Mint igazgató is mindig legalább egy osztálynak vagy csoportnak tanítottam a szaktárgyaimat.

Az innovációt, az iskola felújításával kezdtük el, és ennek kapcsán elindult az iskola vallási értelemben való katolizálása, és a színvonal emelése. Komoly feszültség nem volt. Talán legnagyobb eredménynek azt tartom, hogy az utolsó egyházi osztályok feltették a kérdést, hogy a székesegyházban a ballagási szentmisén lesz-e helyük. Lett. Ott volt mind a két osztály teljes létszámmal.

Két évig a veszprémi szemináriumban laktam. Egy év múlva átvettem a Davidikum kollégiumot is, és a harmadik évemben a kollégiumban laktam.

- Mennyiben különbözött a veszprémi a pestitől?

Az átvett állami iskola, régebben egy közkedvelt Egészségügyi Szakközépiskola volt. Ilyen értelemben elkötelezett volt az egészségügyben. Mivel az egészségügyi oktatás ebben az időben már válságban volt, minden diákot felvettek, aki jelentkezett. Emiatt a színvonal süllyedőben volt, de az egészségügy számára fontos volt az iskola megtartása az utánpótlás miatt. A létszámcsökkenés miatt ebben az iskolában indultak el a katolikus gimnáziumi osztályok.

Ebben a helyzetben kellett, szép lassan a katolikus szellemiség kiépítését megoldani. Az órákat ugyanúgy meg kellett tartani. A tantestület tudomásul vette, hogy más a fenntartó. Attól még a tanítási módszerük és lelkületük egyszerre nem változott meg. Sok jóindulatot találtam, de nekem kellett az új lelkületet megfogalmazni, és gyakorlativá tenni a hétköznapiakban. Ezt nem lehetett sietni, amit többen szerettek volna.

Amikor az első tanévzáró szentmisét a veszprémi vár udvarán, a bazilika mellett tartottuk, és felcsendült a piarista himnusz, akkor fogadták talán el elképzeléseimet az öregdiákok, mert úgy érezték, hogy nemcsak gyermekkori álmaik jöttek vissza, hanem a keresztény értékek is megjelennek.

Meg kellett teremteni az ütőképes tanári gárdát. Másrészt azt a képet az iskoláról, hogy ide érdemes jönni, mert lehet tanulni és még keresztényként is lehet élni.

- Miért maradt abba a piaristák vezetése a Lovassyban?

Ez a Tartományfőnökség döntése volt.

- Mikor voltál igazgatója a pesti iskolának?

1998-ban helyeztek vissza Budapestre, és neveztek ki igazgatónak, és 2003-ig voltam igazgató. Itt is tanítottam a tárgyait, és osztályfőnök is voltam. 2003-ban az új tartományi tanács olyan lehetőségeket teremtett, hogy nem volt számomra más lehetőség, mint hogy visszaadjam az igazgatói megbízást. Így 2003-2007 között pedig újra köztanárként dolgoztam a fiatalokért.

2007-ben a Szent Margit Gimnázium igazgatóságára kértek a nővérek. Mivel akkor már nyugdíjba mentem, a tartományfőnök jóváhagyásával elvállaltam a Szent Margit Gimnázium igazgatói feladatát.

- *Mennyiben volt más a Szent Margit?*

Amikor elvállaltam az igazgatóságot, egyértelmű cé-
lom volt a keresztény szellemiség, és az iskolai oktatás
megerősítése. Minden államtól teljes tanári és tanulói
gárdával visszavett iskola hasonló nehézségekkel küz-
dött. Az 1990 előtti időszakban működött Kaffka Mar-
git Gimnázium hagyományai nagyon meghatározták
a tanári és tanulói közösségeket. Hiszen hosszú időn
keresztül marxista hagyományokat követett az isko-
la. 1990 után a rendszerváltozás időszakában liberális
irányba indult el.

Ezek a hagyományok határozták meg az egyházi iskola
indulásakor a tantestületet. Egy iskola hagyományainak
megváltoztatása pedig rendkívül kényes feladat. Nem
történhetett meg pillanatok alatt, csak nagyon lassú és
türelmes folyamat eredményeképpen. Az iskola 1996-os
egyházi fenntartásba vételekor elindult a folyamat, de ne-
hézséget jelentett, hogy a tantestületben levő tanároknak
nem volt, és nem is lehetett személyes élménye, tapaszt-
alata arról, hogy milyennek kell lennie egy korszerű ka-
tolikus iskolának.

Éppen ezért sokan az 1948 előtti, akkor nagyon kor-
szerű és igen elismert iskolának hangulatát, iskolai ha-
gyományait szerették volna visszahozni, amelyet viszont
már nem lehetett. A Margitos öregdiákok egy része ezt
a hangulatot táplálta, hiszen őket 1948 előtt igen kiváló
oktatók és nevelők tanították és nevelték. Ezért akarták
visszaállítani az épületet annak megfelelően, ahogy ők
éltek benne.

Minden kornak más iskolát kell teremteni, ehhez szük-
ségesek, hogy olyan tereket tudjunk a diákok részére
biztosítani, amiben jól érzik magukat, de korszerűek és
korszerűen vannak felszerelve. Szembe kellett nézni az-
zal, hogy az iskola épülete és felszerelése nem volt a leg-
korszerűbb. Azzal is őszintén szembe kellett nézni, hogy
az iskolát nem az igazán erős egyházi iskolák között
tartották számon egyházi körökben. Ha ezen változtatni
akarunk, azt csak lassan tudjuk megtenni.

Ezért elindítottam az iskola korszerűsítését, aminek ré-
vén a tanulók oktatásának és nevelésének lehetőségeit és
minőségét igyekeztem emelni. A katolikus iskola szelle-
mének kialakítása ennek részeként történt meg.

Az egyik első felújítás a vezetői időszakomban éppen
ezért a mellékhelyiségek felújítása volt: először az épü-
let egyik oldalán, és a fizika és kémia szaktantermek
felújításával együtt. Egy évvel később a másik olda-
lon újítottuk fel, és akkor új liftet is építettünk, ezzel
akadálymentesítettük az épületet. Elvégeztük továbbá a
világítótestek cseréjét, korszerűsítettük a fűtésrendszert
és tetőcserét hajtottunk végre. A 4. emeleten átalakítot-
tuk a tantermeket, és egységes méretűvé tettük őket.
Megkezdődött a digitális eszközpark fejlesztése, egyre
többen használtak projektort, és digitális táblát is vásá-
roltunk. Az igényesen kialakított oktatási környezetnek
óriási volt a nevelő hatása.

Egyértelmű elvárásokat igyekeztem megfogalmazni a
diákság, a szülők és a tanárok számára egyaránt. Ezért

született meg a Margitos Diáknaplár, ami az éves munká-
nak a tervét tartalmazta, de sok olyan ismeretet tartalma-
zott, ami a diákokat tájékoztatta, mind az iskolai, mind
vallási tekintetben. Megjelentettük az Évkönyvet is, ami
az éves munkáról számolt be.

Az épület fejlesztésével párhuzamosan elkezdtem a
szellemiséget is változtatni. Az iskolai ünnepélyeket és
rendezvények szellemisége megváltozott. Karácsony
előtt vagy tanév végén az egész iskolának rendeztünk
hangversenyt. Megújítottuk a tanítás előtti és utáni
imát, reggeli diákmisék rendszerét, a vasárnapi diákmi-
sék rendjét.

- *Hogy kerültél Kecskemétre?*

Mikor a Margit gimnáziumban betöltöttem a 65. éve-
met, akkor elkezdtem gondolkodni, hogyan tovább.
Akkor született meg a gondolat, hogy majd a Piarista
Plébániát vegyem át, az akkor már betegséggel küzdő
Fórián-Szabó Zoltántól. Fórián atya 2015 őszén elhunyt.
Így 2016-ban 41 év tanítás után, abbahagytam az iskolai
oktatást, és kineveztek kecskeméti plébánosnak.

- *Az a templom a piaristákhoz tartozik?*

1948-ban, amikor az iskolákat államosították, akkor
Sík Sándor tartományfőnök atya kezdeményezte, hogy
ahol lehet vállaljunk plébániát. Így a piaristák három
helyen, Kecskeméten, Nagykanizsán és Sátoraljaújhe-
lyen létesítettek plébániát. Ebből a kecskeméti plébánia
szerzetesi plébánia lett, a másik kettő egyházmegyei
plébániaként működött.

Az első plébános Erős József atya volt, aki a plébánia
lelkületét elindította. Így 1953-ra, 5 évvel az indulás után,
már az volt a vélemény, hogy Kecskemét lelkipásztorko-
dásának itt van a középpontja. Ma is meghatározó szere-
pet játszik Kecskemét életében. Szabó István atya halála
után az Érsek Atya rám bízta a Szent Erzsébet templom
gondozását is.

- *Vannak-e más feladataid a plébánosi tennivalókon kí-
vül? Esetleg tanítás is?*

Nem kértek fel, és így nem is vállaltam tanítást.

Mivel szerzetesházban élek, így az ezekkel járó felada-
tok is megjelennek. Az elmúlt években vállaltam, hogy
az induló katolikus iskolák tanárainak továbbképzést tar-
tok, így bejártam szinte az egész országot.

Megjelentettük a plébánia történetét az alapítás 70. év-
fordulójára.

Azon is dolgozom, hogy emléket állítsak Vári Ferenc
atyának, aki szülőfalum plébánosa volt, és akit éppen a
katolikus iskolák államosításakor hurcoltak meg mintegy
40 kerek egyházzal együtt.

A Kecskeméti Televízió „Lélektől lélekgig” műsorában
próbálom a keresztény értékeket megjeleníteni.

- *És van-e valami még, amit el szeretnél mondani az
öregdiákoknak?*

Mostanra jutottunk el oda – amit sokan nem mernek be-
vallani, - hogy mélységeiben nézve a mai társadalom nem

keresztény. Kecskeméten számos olyan nagyszülőkorú emberrel találkozom, akik magukat hibáztatják azért, hogy a gyerekeik nem járnak templomba, és már az unokákat meg sem keresztelik.

Valójában a nagyszülők előtti nemzedéket törték meg annak idején – a kommunizmus évei alatt - az utánuk következő nemzedék sok mindent megőrzött a hagyományokból, de már egy „megalkudott” formában, mert a személyes istenkapcsolatot nem tartották főt, ezáltal a tartalom üresebbé vált. Keresztény kultúránk ma nem élő a társadalomban. Rengeteg diákot elértünk ugyan, de régóta mondom: misszionálnunk kell, missziós iskolákat kell működtetnünk. Rengeteg „fuldokló” van köröttünk: Kecskeméten 5% alatt van a rendszeresen templomba járók száma. Sokan csak az elsőáldozásig jutnak el, majd hosszú időn át a templom felé sem néz-

nek. Ha csak az iskolához kötjük, akkor tulajdonképpen gazdátlanok maradnak.

Az iskolákban a „gyerekanyag” megváltozott. A pedagógus sokáig tudásközvetítő szerepben volt, ma sokkal inkább értékközvetítőként kellene fellépnie. Az internetes világ, a média rengeteg ismeretet közöl, de nekünk azt kellene elérni, hogy a gyerek felcseperedvén, személyiséggel, szilárd értékrenddel rendelkezzen hitét és szakmáját illetően is. A tanároknak is együttműködő közösségként kell léteznie, a túlzott individualizmus helyett. A szülőknek pedig a nevelői jogok egy részét át kell adni a pedagógusnak, hogy hatékony legyen az oktatás és nevelés, ami mostanság egyre elképzelhetlenebb.

- Kedves Plébános Úr, az olvasóink nevében is köszönöm a beszélgetést.

Budapest-Kecskemét 2021. novemberében

Aranymatura-találkozó

Az 1971-ben érettségizett két osztály tagjai emelkedett lélekkel vehettek részt a közös találkozójukon Kecskeméten 2021. szeptember 18-án. Nemcsak lelkünk és jószándékunk ragyogott, de az elmúlt napok kissé zordabb időjárása után az őszi napfény is beragyogta az ötven éves „arany-találkozóinkat”.

Osztályfőnökeink – sajnos – testi valóságukban már nem lehettek jelen: odafönről fűjtak nekünk sorakozót.

Ámde Urbanek Rudolf tanár úr a maga 84 esztendejével, fiatalos lendületével megtisztelte az A és B osztály jelenlévő tagjait. Érdekes, hogy annyira összeforrott a két osztály, hogy minden eddig találkozóját közösen tartotta, és ez most is így történt. Többen meg is jegyezték, hogy már azt sem lehet tudni, hogy ki volt ás, és ki volt bés. Köszönet illeti a két szervezőt, Rádics Tamás és Halasi Miklós karöltve végzett fáradhatatlan szervezői munkáját, hogy egységben ünnepelhettünk most is.

Aranymatura csoportkép

Az osztálytársak becsületére legyen mondva, hogy az Urbanek tanár úr által „tisztelőbeli osztályfőnökként” levezényelt „osztályfőnöki órán” már együtt voltunk. Boldogan vettük át az arany matura emléklapokat. Köszönjük!

Utána a templomba vonultunk át. Közben egyszer csak felcsendültek a piarista himnusz akkordjai az éppen gyakorló gitáros zenekartól. Boldogan harsogtuk a tudatlattinkból kibúvó ének sorait: „O, pater parvulorum”. Utána következett a koszorúzás. Előbb az altemplomban nyugvó tanáraink sírját koszorúztuk meg az egyik pap-osztálytársunk vezetésével, majd odafönt, a templom falában lévő emléktáblát a másik pap-osztálytársunk emlékező gondolataival.

Urbanek atyával koncelebrált az A osztály két jelenlévő papja. A tanár úr mélyenszántó, és szívhez szóló tanításán épülhettünk, amit a magvetőről szóló példabeszéd alapján tárt elénk, Sík Sándort is idézve: „Ments meg, Uram, a szürkéségtől”.

Lelkileg megfényesedve folytattuk „aranyos” találkozásunkat az aranyló őszi napsugár fényénél a szokott helyen, a Werba tanyán. Sok-sok régi fénykép alapján idéztük a múltat, s jöttek elő az újabb és újabb történetek – már ahogy annak lennie kell ötven év után. Az A osztály tagjainak becsületére legyen mondva, hogy mindenki megírta saját életének elmúlt ötven évét néhány fényképpel illusztrálva, amiből aztán összeállt az „Arany(os) Csapat” című kötet. A jó hangulatú emlékezőekben, beszélgetésekben elmerülve nem csoda, hogy este tíz óra körül kezdett igazán megmozdulni a társaság, ámde a végső asztalbontást éjfélre tettük.

Nehéz volt a búcsúzás, az elválás, különösen azoknak, akik még a reggelit is jó hangulatban költötték el. De megegyeztünk a folytatásban: „Öt év múlva”. Igaz, csak az arany nem korrodálódik, mi már kopottabbak leszünk akkor. Amde: Adjon Isten mindnyájunknak egészséget és erőt az újabb találkozók eléréséig!

(Ivancsó István)

Tisztelt Olvasók!

Újságunk, a Piarista Diák tördelési, nyomdai előkészítő munkáját már hosszú évek óta Buday Miklós végzi.

Amikor már összeállt egy szám, akkor megbeszéljük a leadott anyagot, az időbeosztást, egészen a nyomdai megjelenésig. Egy ilyen megbeszéléskor Miklós felvetette, hogy vegyem fel a kapcsolatot Széchenyi Kálmán piarista öregdiákkal, aki gróf Széchenyi Ferenc leszármazottjait tömörítő több mint 100 éves szervezet (Széchenyi Családegylet) seniorja. A kapcsolatfelvétel után kaptam meg tőle azt az anyagot, amit 2022 ősz számunkban erősen rövidítve közre adunk:

A sárvár-felsővidéki gróf Széchenyi család zeneszerzői címmel.

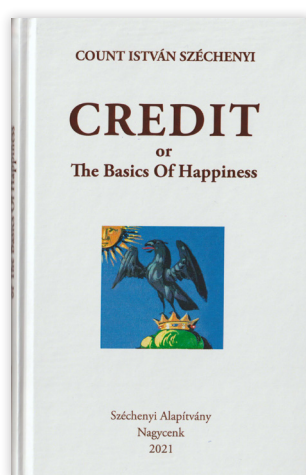
Ezek után még megtudtam, hogy Buday Miklós a Széchenyi Alapítvány elnöke is, és ebbéli minőségében kiadta angol nyelven a Hitelt, melynek itthoni bemutatója ez év szeptember 17-én volt a Magyar Tudományos Akadémián.

(Csepely Péter)

Széchenyi Hitel című könyve angolul

A Széchenyi Alapítvány 1987 óta munkálkodik azon, hogy Széchenyi életműve népszerűvé, mennél szélesebb körben ismertté váljon, és ezen keresztül példaként szolgáljanak a társadalmi és a gazdasági életben. Az alapító okirat szerinti cél: Széchenyi István emlékének, örökségének ápolása, illetve a szellemében való társadalmi, csoportos, egyéni – szellemi és gyakorlati – cselekvések támogatása.

Ki kell emelni három úttörő projektünket: 1. Leírtuk, adatbázisokba szerveztük és kiadtuk CD-n gróf Széchenyi István minden fellelhető írását. A világon nincs egyetlen könyvtár sem, amelyikben anynyi Széchenyi-mű lenne együtt, mint a

Hitel címlap

Széchenyi-CD-n. 2. A Hungarikum Bizottság Széchenyi Alapítvány javaslatára emelte a gróf Széchenyi István szellemi hagyatékát a hungarikumok sorába. 3. Mai magyar nyelvre átírtuk és jegyzetekkel láttuk el Széchenyi fő művét, a Hitelt. Az átírás folyamán a Hitel tartalma nem sérült, Széchenyi „ízei” megmaradtak, viszont gördülékenyen olvashatóvá, és ezáltal idegen nyelvekre lefordíthatóvá, könnyen befogadhatóvá váltak a Széchenyi gondolatok.

Kezdetektől fizetett alkalmazottak nélkül, önkéntes munkával teljesíti az alapítvány a feladatait, a szükséges feltételek biztosítását, a szervezést, az akciók lebo-

nyolítását. Széchenyi a Stádiumban így lelkesít (minket is): „Csak magunkban a hiba, de egyszersmind magunkban is a feltámadási erő!”

Más nemzetek sokat tesznek azért, hogy nagyjaiuk szerte a világban ismertté váljanak. A „Gróf Széchenyi István szellemi hagyatéka” című hungarikum kezelője a Széchenyi Alapítvány. Ez olyan feladatokat ró az alapítványra, hogy eredményesebben képviselje az alapító okirat szerinti célokat, és hatékonyabban tudja átadni a ma emberének Széchenyi szellemi hagyatékát, ezt a kiemelt nemzeti értéket határainkon belül és kívül is. Ezért arra vállalkozunk, hogy a Hitelt a világnyelvekre, elsősorban angol nyelvre átültessük. A Hitel angol nyelvű kiadásával az a célunk, hogy az angol nyelvterületen élő magyar gyökerű családok másod-harmad generációs tagjai, – akik már csak nehezen tudnak választékos magyar nyelvű

szöveget megérteni, de gyökereik után érdeklődnek – megismerhessék a legnagyobb magyar világán keresztül a magyar múltat. Számukra ez a kiadvány nélkülözhetetlen segítséget jelenthet.

Lényeges célunk továbbá, hogy a magyarságot, és a kiemelt nemzeti értéket méltó módon bemutató kötet álljon a Magyarországot képviselő személyek, illetve Magyarország iránt érdeklődő külföldiek rendelkezésére. A Hitel című könyvön keresztül jobban megismerhető a legnagyobb magyar, a XIX. század nagy magyar gondolkodója, haszonelvű filozófusa, és alkotó személyisége, kinek gondolatai, módszerei a mai napig figyelemre méltóak, aktuálisak.

Buday Miklós
A Széchenyi Alapítvány elnöke

Etele György Sch.P. tanár úr elmélkedése aranymiséje alkalmával,

1998. február 8-án, a budapesti piarista kápolnában
(2. rész)

Állj meg, és gondolkodj el!

Van egy mese a pókról. Csodálatos hálót szőtt az erdő bokrai között. Csak úgy szállkostak hálójába a legyek. Büszke is volt munkájára. Sok állatot kiszívott, megnőtt, újra és újra végig javította a hálót. A fölösleges, szakadt darabokat eltávolította. Ilyen munkájában vett észre egy fölösleges szálat, melyről nem tudta merre megy fölfelé. Fölöslegesnek látta, elvágta. És ekkor összeomlott nagy munkája. Ez volt az a szál, amivel leereszkedett, és ami összetartotta az egész építményt.

Gondolkodj! Sok modern ember elvágta a fölfelé, Istenhez vezető szálat, melyen léte függött.

A mi időnk átka, hogy nem gondolkodunk. Gondolkodik helyettünk a rádió, az újság, a párt, a tv, a propaganda stb.

Másrészt nincs időnk. Mikor az embereknek nem volt órájuk, volt idejük. Most nincs időnk... és elidegenedünk gyermekeinktől, unokáinktól, házastársunktól, rokonságunktól... mert nincs időnk egymásra.

Nem foglalkozunk igazán önmagunkkal sem. Nem akarjuk elemezni magunkat, hogy őszintén lássunk. Féltünk saját magunkkal egyedül lenni. Inkább a zajt válasszjuk, hogy ne legyünk egyedül.

Másrészt viszont, sohasem mutatjuk saját magunkat másoknak. Vigyázunk, nehogy mások meglássák, kik vagyunk. Tulajdonképpen álarcot hordunk, szerepet játszunk.

A delphi jósdá felirata bölcsen utasít: **ismerd meg magadat!** De ne képmutatón, hamisan, hanem őszintén igazán! Verdi farsangozói társuk halálhírére leveszik az álarcot. Tedd te is ezt! Négyes találkozást kell őszintén átgondolnod: magaddal, az Istennel, a közösséggel és a világgal.

Én is a vallás nevében őszintén szólok hozzád. Mert az a vallás, amely senkit nem sért meg, az senkinek nem hoz gyógyulást. Az a vallás, amely senkit nem háborgat meg, az nem fog senkinek sem békét adni. Az a vallás, amely nem ismeri a szomorúságot, az nem ismeri a vigaszt sem. Az a vallás, amely nem kér senkitől áldozatot, az nem fog senkinek sem segíteni. A Szentírás szerint jobb a barát által okozott seb, mint az áruló csókja. Ha tehát én most keményen beszélek, jobban szeretlek, mint akik hízelegnek.

Ezért mondom, légy őszinte magadhoz. Ahogy egy gép elkészítéséhez az alkatrészeket egymáshoz kell illeszteni, úgy a te lelkedben is. Mennyi jó tulajdonság van benned, amiket még nem tudatosítottál, és mennyi hiba, amikre nem figyeltél. Légy alázatos, mert anélkül nincs önismeret. Legnagyobb ellenséged az önmagaddal való megalégedettség.

Légy őszinte Istennel is. Ne szégyellj, ha gyerekkorod pár vallásos mondata, vagy az azóta hallott mesék, pletykák az egyházzal, Istennel, nem elégitenek ki. A gondolkodó ember szégyen nélkül elfogadja Isten létét, mint minden létezés kezdetét, hiszen a tudomány nem tudja bebizonyítani az anyag öröklését, sem a kezdetét. Megszakadt kapcsolatod Istennel és a vallással? Istentől nem tudsz elmenekülni, de nem is kell, mert ő szeret téged. Békülj ki vele! Isten nemcsak benső életedet látja, hanem együttműködésed legkisebb jelét is. Kérd tőle a hitet!

Légy őszinte másokkal is. Családtagjaiddal, munkatársaidal, barátaiddal. Az őszinteség megköveteli, hogy megadd nekik azt, amivel nekik tartozol, a megbecsülést, a szeretetet, a segítőkészséget, a figyelmet. A kölcsönös adás és kapás teremti meg a közösséget. Senki sem elég saját magának! El kell ismernünk saját hibáinkat. A

büszkeség elvakítja az embereket, és a büszkeség az oka annak is, hogy nem térdelünk le Isten előtt.

Légy őszinte a világgal is. A világ a környezeted és esz-
közöd, hogy megvalósítsd abban Isten tervei szerint az
emberi és keresztény fejlődést és haladást.

És most felteszem a kérdést: Miért vagy te most itt? Ta-
lán, mert én hívtalak? Vagy a család úgy döntött, hogy el-
jöttök, legalább egyszer találkoztok nem látott rokonok-
kal? Vagy érdekesnek vélted, hogy láss egy aranymisést,
és kíváncsi voltál, mit mond hozzá az öreg Gyuri bácsi?
– Akármilyen mellékes cél volt is, ami ide hozott, az igaz
ok az, hogy **Téged Jézus Krisztus meghívott**, ezek kö-
zül, éppen ekkor és ide, **és célja van veled!**

Az elhangzottakat az Ő lelke sugallta, és a te lelkedben
kell visszhangra találnia. Hívására neked kell válaszol-
nod, más te helyetted nem tudja megtenni, de a vála-
szért te vagy a felelős. Kényszer nincs, teljesen szabad
vagy döntésedben.

Kedveseim!

Talán még van annyi erőtök, hogy egy fél órát a lelke-
tekre fordítsatok az ebéd előtt.

Az Isten azért teremtette az embert, hogy vele barát-
ságban éljen. (Isten barátsága az Ő szeretet-közössége!)
Az ember azonban már kezdetben visszautasította Isten
szeretetét (szabad akarat). Nem érdekelte a vele való kö-
zösség (gög, önzés). Ezen a földön Isten nélkül akarta
kiépíteni országát. Bálványokhoz fordult, keze művét, a
világ tárgyait és saját magát imádta. Általa lépett a vi-
lágba a rossz, a gyűlölet és a félelem. – Te is része vagy
ennek a bűnös emberiségnek.

Láttad nyomorodat életed filmjében. Megvan a szabad
akaratod és szabadságod, hogy állandóan válassz a jó és
a rossz között. – Tudod, kit bántottál meg, amikor nem
Isten útján jártál? A Szeretetet! „Mert Isten A Szeretet!”

Elmondok egy mesét az evangéliumból, ami sok-sok em-
bernek, de neked is lehet a történeted. (Lukács.15,11-32)

Egy apának két gyermeke volt. Mindkettőt ugyanúgy
nevelte. Mégis.

A fiatal „messze” vidékre ment. Szenvedély, pénz, li-
dércfény. „Elpazarolta” – Aki erősen meg akar tenni
valamit, megteszi, de az árát neki kell megadnia. Aki
mindenképpen gazdag akar lenni, azt a gazdagság fogja
tönkre tenni. Aki mindent letiporva szabad akar lenni, a
szabadság fogja tönkre tenni. A bűn birodalmában min-
dig „éhínség” van. (lidércfény: úgy látszik) De mikor ha-
látra hajszoltuk magunkat, csak szemét marad a kezünk-
ben. Lelkedet nem tölti be az evilág: kincs, hír, gyönyör.

„Nagy éhínség támadt.” Elfogy a pénz, elfut a barát,
egyedül maradsz, éhezelsz (kenyérre, szeretetre). Késérő
kiábrándulás. Eladod magad, hited, meggyőződésedet,
„sertések közé”, ahol nincs remény, sajnálat, csak mos-
lók, piszok.

Jön a kiábrándulás, majd a magába szállás: hová sül-
lyedtem? Visszaemlékezés: mit hagytam el? Családot,

testvért, szülőt, Istent! A szeretet útja csak a visszaút:
”fölkelek, és atyámhoz megyek!” Nem mondta, hogy
már késő! Nem hallgatott a most is csábító cimborákra,
a szenvedélyre, a csábítókra. Nem rémült el, hogy bizony
most ő nagy bűnös. Vállalta nyomorát, piszkos ruháját, és
hogy még távol van az Atyától, de döntött: Haza megyek!

Az Atya azonban már régen várta. Leste, mikor jön, és
mikor meglátta bűnbánó fiát, elébe ment, átölelte. Elfe-
lejtette munkáját, másik fiát, azt, hogy a fél vagyonát el-
vesztette. Csak a bűnbánót tekintette, és még mielőtt a
fiú elmondta volna egész gyónását, már megbocsátott és
visszaállította a régi állapotot. Így szeret az Isten is téged,
így vár. Legyél bár pazarló, parázna, magzatgyilkos, ká-
bítószeres, házasságtörő, csaló, mások megrontója, ... ha
van igaz bűnbánatod, Isten megbocsát, mert „nem akarja
a bűnös halálát, hanem hogy megtérjen, és éljen.”.

De az Atya megmutatta szerető pedagógiáját a másik
fiúval kapcsolatban is. Aki jónak hitte magát, de könyör-
telen volt testvérével szemben, önző és tisztetlenség
szemével szemben. Az Atya azonban őhozzá is kimegy. Fi-
gyelmezteti, hogy a becsület, a szorgalmas munka még
nem minden. A szeretet a fontos, ami észreveszi, hogy az
ÉLET szempontjából mi a fontos: „illetlenség, hogy örvend-
jünk, mert ...meghalt, de föltámadt”. Az Atya nemcsak
megbocsát, hanem igazságos is, és mindkét fiát meghívja
az öröm lakomájára.

És mi a te válaszod? Ha a kisebb fiú vagy, akkor van
számodra bocsánat, ha a másik vagy, akkor állj meg, gon-
dolkozz jelenlegi állapotodon, mert az önzés soha nem
vezet boldogságra.

Jézus hív és az Ő programja az Atya programja. Felelj!

Drága estvérem!

Nem elég, hogy meghallgattad Jézus üzenetét, hanem
azt neked tovább is kell adnod! Mert csak így biztosítha-
tod a magad és a másik embertársad üdvösségét.

Mit kell tenned?

Bizony, most zúdul rád a felelősség. Te is felelős vagy
másokért! Szavaiddal, példáddal, tevékenységeddel.
Számodra nincs más erő, csak a Szentléleké. Te nem bíz-
hatsz önmagadban, csak a Szentlélekben. Te sem tudsz
másokat „javítani”, csak az imádság, áldozathozatal, bűjt
és szenvedés által – mint Jézus.

Nem szabad elcsüggedned, hogy „nincs erőd”. Van!!!
Mert vedd tudomásul, hogy Te és a Szentháromság min-
dig többségben vagytok a sátánnal szemben.

Ha vigyázol szavaidra, és nem káromkods, nem
pletykál, nem mondasz hazugságot, fajtalan viccet
vagy rágalmat, akkor már példát is adsz Isten országá-
nak a terjesztésére.

Ha nem nézel parázna TV-t ha nem olvasol valláselle-
nes vagy szektás újságot és rölapot, ha nem engedsz az
ízlés ellenes „művészeti” képeknek, akkor már Jézus vo-
nalában vagy.

Ha olvasod a Szentírást, különösen az Újszövetséget, és
még el-elgondolkodsz rajta, mint Szűz Mária, akkor biz-

tosan előbbre jutsz. Még tökéletesebb az előbbre jutásod, ha olvasod a szentek életét, vagy valamilyen szentírási kommentárt. (Persze katolikust!)

Ha valóban megértetted, hogy Isten téged küldött a mások megmentésére, akkor nem szabad méricskélkedni, hogy mi a könnyebb, vagy hol van a nehézség. A Szentlélek majd ad erőt.

A mostani szavaimban észrevehetted, hogy a lélekmentés munkáját soha nem bíztam az ember erőire. Azok Isten művei, és Isten is végzi azokat. Nekünk tehát teljesen rá kell bízunk magunkat Isten vezetésére.

Ebből következik, hogy sokkal jobban rá kell bízni magadat a Szentlélek vezetésére.

Hallottál mostanában sok Szűz Mária jelenésről. Ezek mindegyike azt hangsúlyozza, hogy „Térjünk meg!”. De hogy térjek meg, ha már katolikus vagyok, A „megtérés” nem azt jelenti, hogy csak megvallom, hogy vallásos vagyok, hanem azt, hogy naponta döntök az Isten akarata mellett. És ez naponta akár százszor is lehet. Döntök a bűn helyett Isten mellett. Döntök a megszólás helyett a másik mentése mellett. Döntök a káromlás és a csúnya beszéd helyett a szellemes tiszta tréfa mellett. Döntök a durva és parázna TV nézés helyett a másírányú TV, vagy akár az imádság és engesztelés mellett.

És ez nem lehetséges? Hiszen az örök üdvösségemről van szó!

Most tehát dönts jövődről, életed megváltoztatásáról!

Imádkozunk: Urunk, Jézus, Aki megadtad nekünk, hogy lássuk, mit kívánsz tőlünk, add nekünk Szentlelkedet, hogy Általa meg tudjuk valósítani a Te akaratodat, komoly keresztény életet éljünk, példát adva másoknak is, és segítő erőddel másokat is Hozzád vezessünk Szent Atyád akarata szerint a Szentlélek kegyelmével. Ámen.

Kedveseim!

Krisztus nem valami mesebeli alak, nem legendás személy! Jézus, itt van köztünk, néz és vár reánk. Nem tolakszik, sőt még meghagyja szabadságunkat is, de igényli, hogy mi vegyük észre Őt. Jézus néz ránk, és mi hogyan válaszolunk az Ő tekintetére? Gyáván, csak saját érdekünket keresve? Vagy nem őszintén, színészkedve? Vagy bűnösen, gyengén, de alázatosan és őszintén? Mit jelent neked Jézus? – Hallgasd csak! (Mt. 19,16-22)

Az ifjúság éveiben alakul ki az ember személyisége, és kezdődik a jövője. Ekkor találkozunk az ifjú a nagy kérdésekkel, és döntenie kell az önzés és a nagylelkűség között. Az ifjúság egy vissza nem térő lehetőség, hogy éltét és létét az Isten és az emberek szolgálata felé irányítsa. – Valószínűleg ezek a kérdések izgatták azt az ifjút is. Az ifjú jó távlatokat keresett. Jézushoz ment, mert látta, hogy „egyedül Ő az, akinél az örök élet ígéi vannak” (Jn.6,68). – Jézus válaszában benne van: „nem mindenki, aki mondja nekem Uram, Uram, megy be a mennyek országába, hanem csak, aki Atyám akaratát megtartja!” A szavak nem elégségesek. Krisztus azt akarja, hogy legyenek tettek is! „Aki ismeri és parancsaimat, az szeret

engem!” Mintha azt mondta volna, hogy ne láss a parancsokban tiltást, hanem a szeretet nagy lehetőségeit a boldogság megszerzésére az (örök) ÉLETRE vezető úton.

A „ne lopj!”, „ne hazudj” védi a közérkölcset, hogy te ezt ne csak másoktól várd el, hanem te is aszerint élj.

„Ne paráználkodj!” Nagy esemény számodra a szeretet, álmokkal, ígéretekkel teli. De észreveszed benne a felelősséget? Isten azért adta szívedbe a vágyakat, hogy tudj szeretni más, és érezd érte a felelősséget, életéért, jövőjéért, üdvösségéért. Csak a felbonthatatlan házasság szentségében valósulhat meg az a szeretet, amely az egész családot képes üdvösségre segíteni. Ehhez segít a hűség, amely születésed pillanatában kezdődik.

„Ne ölj!” Isten adta az életet, téged az élet hordozójává és segítőjévé tett. Nem lehetsz gyilkosa az életnek, még az embriónak se!

Az ifjú azt válaszolta: „Mindezt megtartottam.” Hányan nem tartják meg Isten parancsait, sőt letagadják Istent. Így akarnak menekülni a felelősség elől.

Az ifjú azonban nagylelkű. Adni akar. Érti, hogy elérkezett számára a nagy pillanat, és ott maradhat Isten Fia mellett. Jézus hívja is, de az ő követésének feltételei vannak. A kitüntetést igen, de az áldozatot már nem vállalja az ifjú. „Elment, mert nagy vagyona volt”. Isten helyett magát választotta.

Jézus tekintete **Júdásra** esett, meghívta. Látta és hallotta. Csodálta tetteit. Három éven át volt Jézus apostola, és ő is kapta a parancsot: „Küldelek titeket...!” Vihette volna a kegyelem fényét az emberek közé. Hány ember üdvözült volna az ő tanítása, feloldozása révén. De ő jobban szerette a pénzt, és önmaga rabja volt. A „mit adsz, ha?” kérdés mindig árulás díja. Adj jobb állást, kinevezést, elhagyom elveimet. Adj kecssegető házasságot, oda adom érte gyermekeim hitét, nevelését. Adj egy arany nyakláncot, oda adom érte lelkem ártatlanságát. Adj egy kis kényelmet, meggyilkolom érte meg nem született gyermekemet. És hány millió ember gondolkodik így. Júdás is hitt a pénznek, de nem telt bele pár óra, jött a kétségbeesés. Meg is győnta: „Vétkeztem, elárultam...” elégtétel is volt, visszadobta a harminc ezüstpénzt. Mégis öngyilkos lett, mert nem bízott Jézus megbocsátó szeretetében.

Péter más volt (Mt.26,30-35 és 69-75). Mélyen vallásos, de magabizó. Nem vette komolyan Jézus figyelmeztetését. Fázott és meleget keresett. Ezért került a más gondolkodók közé. Mi is azok közt élünk, akiknek egyetlen szava, tette, terve nem egyezik a mi keresztény felfogásunkkal. Álszentnek, maflának, gyávának mondanak, mert nem követjük a stílusukat. – Könnyű jónak lenni egyedül, de a más erkölcsük közt hányszor mondjuk ki mi is: „nem ismerem azt az embert” (Jézust vagy a keresztény feladatot).

Jézus ránézett Péterre szomorúan. Tekintetében benne volt az is, hogy mit mondtál pár órája? És Péter meglátja az irgalmas Istent. Megsiratja bűnét, de szeretetet remél. Nem lett hűtlen.

Jézus téged is hív. Bízik benned, tekintete fölemel. Neked is döntened kell az istengyermeki életről. Mert

Szent Ágoston szava ma is igaz: „Aki megteremtett közreműködésed nélkül, az nem fog üdvözíteni közreműködésed nélkül.”
Amen.

(A Piarista Diák rendelkezésére bocsájtotta.
Füleki Gyula, kecskeméti öregdiák.)

Egy piarista osztályközösség viszontagságos évei a pesti gimnázium 1943/51. éveiben

(2. rész)

Az új tanévről szóló alig 33 oldalas iskolai évkönyvünk a nagyjelentőségű változásról bevezetőjében mindössze ennyit írt: „A Budapesti Kegyesitanitórendi Gimnáziumot az 1948. évi XXXIII. törvénycikk rendelkezése folytán az állam vette át. Az intézet az 1948/49. iskolai év elejétől kezdve budapesti IV. ker. Állami Ady Endre Gimnázium elnevezéssel állami gimnáziumként folytatta működését” a négy felső évfolyamban.

Szeptember első két napján beiratkozva nem tudtuk, milyen jövő vár ránk a megszokott régi épületben. De nagyon hamar kiderült: új civil tanáraink, nagyon-nagyon kevés kivételtől eltekintve, jóindulatú, velünk egyetértő és együttérző, becsületes pedagógusok voltak. (Néhányan közülük fiatal korukban piarista szerzetesnek készültek, s így noviciátust is végeztek, de utána visszatértek a civil életbe.) Közülük meg kell említeni Győri János osztályfőnökünket, Takáts Györgyöt, a korábban tekintélyes beosztásban volt Madocsay Pált, a korábbi orvos-tábornok Millián Bélát, a Mindszenty-perben januárban letartóztatott Gruber Miklóst, az érdekes színfoltot jelentő Kertész Antalt, az első tanárnőnket, Zapp Erikát és a Piarista Gimnáziumban már korábban is tanító - így általunk ismert és tisztelt, az első félév végével eltávolított Mathia Károlyt, - Szilágyi Géza tornatanárunkat és a három piarista hittanárt, Zimányi Gyulát, Éder-Szászy Lászlót és Ohmacht Nándort - hiszen a hittan ebben a tanévben még „rendes” tantárgy! Az igazgatói teendőikkel ideiglenesen Heszke Bélát bízták meg, aki évekkor ezelőtt már a kolozsvári piarista gimnáziumban, az előző tanévben pedig a pestiben is működött.

Az előző tanévben még velünk járó öt osztálytársunk hagyta el az iskolánkat: ketten bukás miatt, egyikük aztán utolsó évét az újra induló Piarista Általános Gimnáziumban fejezte be. Két új tanuló jött hozzánk, egyikük szintén a piaristáknál végzett. A politikai töltetű ünnepségeket persze már meg kellett tartani az országban bekövetkezett erőszakos változásokat tükrözve, de tartottak még hagyományos ünnepségeket is. A közösségi életet is igyekezett tágitani a vezetőség: megindította a „Nevelj jobban!” szocialista munkaversenyt, megalakította a Szülői Munkaközösséget, amely viszont elindította a „Szülők iskolája” előadássorozatát. A megalakult iskolai Diákszövetség „célkitűzései tekintetében mindenben igyekezett maradéktalanul alkalmazkodni a Központ kívánságaihoz...”

Második államosított tanévünk (1949/50) tanárcseréssel indult, amelyek semmiképpen sem lehettek vélet-

lenszerűek és tendenciamentesek. Jónéhány, számunkra megbízható, azaz jóindulatú és értékes tanárt helyeztek el tőlünk, de szerencsénkre osztályfőnökünk megmaradt. Győri János egyik nagy iskolai beszédét remegő(!) térdekkel mondta el. A legfőbb változás azonban az igazgatói poszton következett be: az előző év szeptemberében a helyén megtartott igazgatóknak is mennie kellett székből, hogy átadja az iskola vezetését helyettesének, a „megbízható” Kovács Jánosnak. Pár hónap múlva Heszke Bélának még az iskolából is távoznia kellett; az „örösváltás” tehát ezzel megtörtént...! További szigorításnak számított az is, hogy az első államosított évünkben még „rendes” tantárgyként szereplő hittanból ez évre már „rendkívüli” lett. Osztályzata a félév végén még szerepel bizonyítványunkban, de az év végén már hiányzik belőle. Ezzel párhuzamosan az Éder-Szászy Lászlót felváltó Ohmacht Nándor piarista hittanár nyugdíjazását kéri, amit júniusban teljesítenek is. A gimnáziumnak a rendházban továbbra is ott élő piaristákkal való kapcsolata megszakítására még egy jelképesnek nevezhető tett is hozzájárul: a rendház felé eső kápolnafolyosót már 1949 őszén elválasztják a gimnázium területétől.

A baloldali diákszervezetként megalakult Magyar Diákok Nemzeti Szövetségébe 1950 februárjában léptünk be. A kommunista mozgalomban való részvételünk erőltetésére szervezték az MHK-sportmozgalmat, amelyben ugyancsak osztályszervezetben kellett részt vennünk a tanév folyamán. Az osztálytársaknál is történtek változások: egyikük a hatodik osztállyal abbahagyta.

De történt osztályközösségünkben - bár meglehetősen torzítással felnagyított - fegyelmi ügy, ami a vallásossággal is összefüggésbe hozott „reakciós” színezetet kap. Három osztálytársunk gyerekes heccelődését - a még létező reggeli önkéntes ministrálásra - egy negyedik fiú kilesi, és az iskolaigazgatónak beárulja. A tanári testület elmarasztaló javaslatát felterjeszti a Tankerületi Főigazgatóságra, amelynek következménye két társunk kicsapása az összes középiskolából, s harmadiknak negyedfokú büntetésként eltanácsolása. A másik ügy hasonlít az előbbihez: a már nem kötelező hittanórán megjelenni nem kívánó társukat kényszeríteni próbálják, amiből fegyelmi ügy lett. Az osztályteremben bonyolították le diákokból álló „bírássággal”. Az egész úgy zajlott, mint az ÁVÓ-s kihallgatásokon. És aztán kizárás lett belőle... Viszont a Tankerületi Főigazgatótól érkezett rendelet kitért arra, hogy a „kizárási záradékot indokolás nélkül vezessék be

a tanulmányi értesítőbe!/?/, s gondoskodjanak a kizárt tanulók eltávolításáról”. Az érintett három diák - szerencsés fordulattal - mégis folytathatta tanulmányait a Toldy Ferenc, illetve a Fáy András Gimnáziumban.

Az Ady Endre Gimnázium leváltott és elküldött igazgatója, Heszke Béla, sok évtizeddel később így foglalta össze röviden meghurcolása eléggé különös történetét.

1948-ban a VIII. kerületi Zrínyi Miklós Gimnáziumban tanítottam, francia magyar szakos tanárként, s a budapesti Piarista Gimnáziumban francia óraadó tanárként. Június elején magához hivatott a tankerületi főigazgató: vagy elfogadom az államosított Piarista Gimnázium igazgatói megbízását, vagy állásomat veszttem.

Elmentem a Piarista Rend akkori vezető személyeihez, és tanácsukat kértem. Dragos Károly igazgató atya: a Rend nagy megnyugvására szolgálna, ha elvállalnám. Dr. Karl János, a Rend házfőnöke, aki Kolozsvárott az igazgatóm volt (1938/1944) mondta nekem: „Nagy keresztet veszek a vállamra.” Közben Tomek atya, a Rend római generálisa áldását küldte a munkásságomra.

1949 őszén Ortutay Gyula kultuszminiszter elrendelte, hogy a megbízott igazgatók a legnagyobb tárgyilagossággal oldják meg a vallásoktatásra való jelentkezést. Ohmacht atya, a gimnáziumi hitoktató javasolta, hogy a mellékelt cédulán jelentkezzenek a tanulók hitoktatásra. Valamennyi szülő úgy nyilatkozott, hogy fiát vallásoktatásban akarja részesíteni. Amikor a cédulák összegyűltek az íróasztalomon, megjelent egy detektív, és elvitte magával azokat, engem pedig Szávai Nándor, akkori államtitkár Ortutay mellett, azonnali hatállyal felfüggesztett állásomból, és elrendelte a fegyelmi vizsgálatot. Fizetésem felét letiltották, állás és fizetés, sőt élelmezési pénz nélkül maradtam. Mindez azonban nem volt olyan lesújtó, mint az a tortúra, aminek engem kitétek. Hetekig citáltak hol a tankerületre, hol az ÁVÓ-ra, és mindig arról faggattak, hogy kinek az ötlete volt a cédulán történő jelentkeztetés. Én soha senkinek ki nem adtam Ohmacht atya nevét, mert nem akartam sem a Rendet, sem az ő személyét súlyos helyzetbe hozni.

Amikor a rákosista kormányzat tárgyalásba kezdett a budapesti és a kecskeméti gimnáziumok visszaadásáról, lazulni kezdett a reám nehezedő nyomás, és végül 1950. február 1-én - fegyelmi büntetésem kodifikálása után - beosztottak a budapesti Zenei Gimnáziumba, ahol éppen francia szakos tanárt kerestek. Nevem továbbra is feketelistán maradt. Elégtételt senkitől nem kaptam. Még azt sem mondták az illetékesek, hogy „sajnálom”!

1950 augusztusában további egyházellenes lépésre került sor: a 34. számú törvényerejű rendelettel az állam megvonta a magyarországi szerzetesrendek működési engedélyét. De nem sokkal ezután, még augusztus végén, a katolikus egyházzal történt „megegyezés” alapján négy rendnek engedélyezte összesen nyolc iskolájuk újraindítását, – ezek egyike a Piarista Rend volt, így a budapesti és a kecskeméti gimnáziumot kétéves kényszerű szüneteltetés után újra megnyithatták a felső négy évfolyamban, reál- és humán tagozatban, 40 fős osztálylétszámmal.

Erről a Budapesti Piarista Gimnázium 1950/51-es évkönyve ezeket írta: „A Magyar Népköztársaság kormánya és a Magyar Püspöki Kar 1950 augusztus 30-án kötött megállapodása folytán a VKM vonatkozó rendeletével, a budapesti V. kerületi állami Ady Endre Általános Gimnázium használatában volt épületrészt a Budapesti Piarista Általános Gimnázium használatára: átadta”.

A megállapodási jegyzőkönyv a tanárok létszámát osztályonként 2 főben állapította meg, így egy iskolában 16 tanárt engedélyezett, akik között más szerzetbeliek, és katolikus civil tanárok is lehettek. Ezekbe az iskolákba felvehették azokat is, akik állami iskolákban nem tudtak felvételt nyerni, és akik az állami iskolákból szabadon átléptek. Az illetékes minisztériumi államtitkár által aláírt jegyzőkönyv kijelentette azt is: „senkit hátrány nem érhet amiatt, hogy egyházi iskolába jár, vagy gyermekét oda járattja”?!/. Az egyházi iskoláknak az állami tanterveket és nevelőit ugyanakkor szakmai és ideológiai tanfolyamokon részvételre utasították. A tanulókat nem volt szabad gátolni abban, hogy „demokratikus” pártok és szervezetek tagjai legyenek, viszont nem lehetett kényszeríteni egyház- és hitellenes megnyilvánulásokban való részvételre sem.

Alaposan korlátozta az ateista állam a szerzetesrendek létszámát is. A férfi szerzetes iskoláiban és kollégiumaiban meghatározott szerzetesi létszámon felül mindössze 16-18 tagú rendi vezetőséget, valamint 14 növendéket engedélyeztek, akiknek tanári képzése az állami egyetemen történhet. A megszüntetett rendek pedagógusai az állami iskolákban beosztást nyerhetnek, „kivéve azokat, akik ellen súlyos és indokolt politikai vagy erkölcsi vád merül fel”.

A gimnázium utolsó, IV. osztályába már hónapokkal korábban, június utolsó, és július első napjaiban iratkoztunk be, majd kerekén két hónap múlva, szeptember 2-án került sor a tanérvnyitóra, de nem a Duna-parti Ady Endre Gimnáziumban - hiszen az megszűnt, s ide visszahelyezték a piarista gimnáziumot, - hanem az Eötvös József Általános Gimnáziumban, ahová az előzőleg beiratkozottakat egyöntetűen áthelyezték, s ahol sietősen már két nap múlva meg is indult a tanítás. Az állam és az egyház közötti megállapodásból eredően viszont egy hét múlva, szeptember 9-én történt csak meg az eredeti Duna-parti gimnáziumi épület átadása a piarista gimnázium céljaira, majd a következő hétre a tanítás első napját is előirányozták, de itt egyelőre még nem voltak diákok, hiszen ekkor még nem történtek meg a beiratkozások sem.

Úgy tűnik, hogy az egyházi iskolák átadásának ez az időzítése szeptemberre áthúzódóan a hatalomnak arra is jó volt, hogy például a megszűnt állami Ady Endre gimnáziumból az állami Eötvös József gimnáziumba már korábban átirányított, s természetesen az itt már be is iratkozott diákok közül minél kevesebben merjék vállalni az átjelentkezéseket a piaristákhoz. A tanulók visszatéréséhez (az állami gimnáziumból való kiiratkozásukhoz) mindkét szülő írásos nyilatkozatára volt szükség!

Ezek után a Piarista Gimnázium IV. osztályába mindössze 38 tanuló iratkozott be szeptember 12-14-e között,

majd a tanév végén 35 végezte el, s így ebben az évfolyamban csak egyetlen (humán) osztályt lehetett indítani. A Veni Sanctét szeptember 15-én tartották, és 16-án kezdték a rendes tanítást.

Az év közben történt események leírása a kiadott évkönyvben rendkívül rövid és tömör: különféle kiállítások megtekintéséről, tanulmányi kirándulásokról szól, és a felsőbb tanügyi hatóságok személyeinek a látogatásairól. Az érettségiző IV. osztályosok az év végi összefoglalásokat május 10-12.-én tartották, az írásbeli érettségi vizsgákra májusig 15-18-án, a szóbelikre június 5-8. között került sor. A hálaadásnak a június 17-i Te Deum-on bizony különleges jelentése volt ebben az évben...

Az 1951-ben a piaristáknál végzett egyetlen osztály főnöke az a Somogyi Zoltán lett, aki a kezdeti öt évben (1943 - 1948 között) a párhuzamos B osztályt vezette. Míg az A osztályba járt diákok egykori főnöke Simon Sándor már sohasem vállalt osztályt, s a gimnáziumban teljesített kevés tanóra mellett elsősorban a Kalazanti-numban működött a növendékek oktatása terén.

A piarista IV. osztály tanulóit számba véve megállapítható, hogy a mi eredeti A osztályunkból 13 fiú végzett itt, míg a párhuzamos B-ből 17-en, s 5 fiú más iskolából érkezett. A piarista gimnáziumban is - az államiakhoz hasonlóan - megalakult a Diákönkormányzat, amely osztálygyűléseket tartott, és karácsonyi meg farsangi ünnepélyt rendezett. Olvasótermet is létesítettek, és figyelemmel kísérték a diákság tanulmányi előrehaladását. Különböző „körök” működtek, úgymint: Kalazancius-munkaközösség, továbbá hatféle szakkör.

Az állami Eötvös József gimnáziumban - 30 fiú kiválása és a piaristákhoz átmenetele után - a IV. évfolyamban hat párhuzamos osztályban indult meg az 1950/51-es tanév. A korábbi A-sokból most itt D-sek lettek, míg a korábbi B-sek osztályjelölése megmaradt B-nek. Figyelemre méltó, hogy a mi, piaristáktól átkerült, osztályaink tanulóit nem szórták széjjel, hanem meghagyták eredeti összetételükben, aminek két oka is lehetett: nem akarták, hogy „bomlasszunk” ott, ahová behelyeznek; másrészt nem akarták, hogy „zavaró” tényező legyen a mi kétségtelenül nagyobb tudásunk az eddig is államiaknál.

Ebben az állami gimnáziumban is nagy többségben velünk érző, barátságos tanárokat kaptunk: élen a „régivágású” Székely Károly igazgatóval, Kollár József osztályfőnökkel, továbbá a baráti Nemes Árpád, Pechán Alfons, Scheitz Emil, Gondöcs László tanárokkal. Ún. „vonalas” tanár kevés volt, talán csak a latin tanárnőnk, aki a tanév első hetében, amikor még együtt voltunk mindnyájan, fondorlatosan igyekezett meggyőzni bennünket a piaristákhoz átmenetel „veszélyeiről”, amely igyekezetét aztán felettesei hamarosan tanfelügyelői posztal jutalmazták. A papok ócsárlásában odáig ment, hogy az újra induló piarista gimnázium amúgy alacsony termetű igazgatóját (Balogh Ferenc) „püposnak” nevezte, ami persze kiváltotta egyöntetű tiltakozásunkat, mire gúnyos mosollyal válaszolt.

Erről a tanévről különös, hogy semmilyen irat nem volt fellelhető, sem a Fővárosi Levéltár illetékes részlegében,

de még magában a gimnáziumban sem, leszámítva egyedül az osztálynévsort. Lehet, hogy volt „takargatnivalójuk” azokból az ötvenes évekből....

A diákok megoszlását vizsgálva kitűnik, hogy a B osztály teljes 29 fős létszámából mindössze kettő volt, aki nem az Ady B osztályába járt az előző évben, míg a D 31-es létszámából öt, aki nem az, Ady A osztályából jött.

Az 1950/51-es tanévünk utolsó tanítási napja a IV. osztályokban május 9-e volt, mégpedig a régi bensőséges hagyomány szerinti ballagás elhagyásával. Azt mondták, hogy a ballagás búcsúzás volt a; gondtalan diákélettől, és belépés a gondokkal teli, bizonytalan életbe. Mivel azonban most már az „élet” így gondtalan, fölösleges a búcsúzás, a ballagás. Ez nyilván „reakciós csökevénynek” számított ekkor...!

Majd a következő három napon az évvégi összefoglalások, s május 12-én a mi évfáráó ünnepélyünk. Az írásbeli érettségire május 16-19.-én került sor, a szóbelire június 19-22.-én. Az egész iskola évfáráó ünnepségét június 27-én tartották, az érettségi bankett két napra rá; az osztályban az érettségi bizonyítványokat tankönyveket kell használniuk. Ha ezek a katolikus hitelvekkel ellentétes tanításokat tartalmaznának, a katolikus iskolák tanárai kifejtethetik a katolikus álláspontot. E célból használni lehet a minisztérium által felülvizsgált jegyzeteket is. Az egyházi iskolák ezt június 30-án kapták meg..

Valamikor a negyvenes évek vége felé - negyedikesek vagy ötödikesek lehettünk - osztályunkban egy órát éppen szeretett osztályfőnökünk Simon Sándor tartott. Valahogy szóba került akkor számunkra még igen távoli jövő, a majdani évszázad-, évezredforduló. „Satya bácsi” akkor hirtelen ezzel a kérdéssel szakította félbe mondanivalóját: - Melyik évben születtetek? - Mi pedig válaszoltuk: 1932-ben, 1933-ban. - Na, akkor ti megéritek a századfordulót...! - válaszolta.

Ő már 1976-ban eltávozott a földi életből. S volt egykori tanítványai közül 40 - 50 a száma azoknak, akik tudásunk szerint immár nincsenek a körünkben. Az első kettő még 1944-ben halt meg, akiket aztán úgy másfél évtizeddel később kezdtek követni a többiek is egészen a legutóbbi időkig. Mi pedig, akik élünk, és megértük a századfordulót, most érettségink 70. évfordulójára, a Rubin-matúrára készülünk. (2021.)

De, akik élünk, adjunk hálát mindazért, ami szépet és jót, „pietást és tudományokat” tanulhattunk sok-sok évünkben, valamint jó tanárainkért, s azokért a további évtizedekért is, amelyekben több-kevesebb megpróbáltatás is ért bennünket eredményeink mellett.

„Simony Úr” egyébként a legkiválóbb tanárok közé tartozott, büszke volt kun származására, s lehetett „kormányzógyűrűs” kitüntetésére is, amit egyedülként érdemelt ki a Rendben.

Jelenits István érdemesült tartományfőnöktől, egykori osztálytársunktól ezt is olvastuk a kolozsvári 1992. évi emlékkönyvben:

A piarista diákoknak „...ideje papírra vetni, amit az iskoláról csak az egykori tanítvány tudhat igazán. Tudván-tudjuk, nem pusztán az emlékezés örömeért idézik fel a múltat. Sokkal inkább azért, hogy igazságot szol-

gáltassunk, s hogy szerény, alázatos, de legyűrhetetlen reménnyel a múlt értékeiben a jövő magvát keressék...”

Farkas Zsolt

Szeretettel köszöntjük Barsai János öregdiáktársunkat ebből az alkalomból.

Az elmúlt félévben történt....

Elhunytak:

Dr. Galgóczy Gábor budapesti öregdiák, 2021. aug., a KÉSZ társelnöke. 79 éves volt.

Esterházy László. kecskeméti öregdiák, protonotárius, kanonok, pápai káplán, a máriaremetei kegyhely plébánosa. 2021. októberében volt 70 éves.

Mádl Dalma, dr. Mádl Ferenc, veszprémi piarista diák özvegye, 2021. október 22-én. 89 évet élt.

Schalkház László és Egri Gábor, 93 és 92 éves korában elhunyt két sátorlajújhelyi öregdiák.

Wolsky Albert elhunyt 2021. december 2-án. (Budapest, 1954, Kincs Lajos Sch.P.)

Marton László (1931.04.22-2022.01.28.) elhunyt 91 éves korában. (Budapest, 1948.)

Elnézést kérek, az előző számban a Kerényi atyáról szóló cikkben (Egy megdöbbentő találkozás) három esetben is rosszul írtam az első esetben jól írt Olty Vilmos vérbíró nevét.

Helyesbítés: Az előző számban tévesen írtuk: Etele György atya aranymiséje nem 1995-ben, hanem 1998-ban volt.

*

Szívesen adunk helyet hasonló híreknek, ha alkalmasak ebben a rovatban.

Írjátok meg, ha valamilyen témában szívesen látnátok egy írást. Ugyanígy nyomatékosan kérjük, hogy jelentések be a laci-címváltozást, a családtagtól pedig kérjük jelezzék felénk, ha egy öregdiáktársunk elhunyt.

(CsP)

*

Matura emléklapok

Kedves Öregdiáktársak!

Utoljára írok nektek ebben a témában, mert átadtam az ezzel kapcsolatos tennivalókat az irodavezető Urbán Gergely fiatal öregdiáktársnak. Mostantól kezdve őt kérjétek meg az emléklapok elkészítésére. De ne felejtsetek el, kb egy hónap szükséges az elkészítéshez, az aláírások beszerzéséhez, így számoljatok.

Csak emlékeztőül még:

Kérjük a piarista gimnáziumokban 1947., 1952., 1957., 1962. és 1972-ben érettségizett diáktársainkat, osztálybizalmikat, hogy jelezzétek felénk az 75-70-65-55-50 éves Matura Emléklap igényeteket. Szükségünk van a találkozó időpontjára, az összekötő nevére, emailcímére és telefonszámára, valamint azon osztálytársak névsorára, akik igénylik és át is veszik a Maturát, amelyért nem kell fizetni.

Irodavezető: Urbán Gergely urigeri9@mail.com

Üdvözlettel,
Csepely Péter

Kedves Öregdiáktársak! (Felsővályi Ákos levele)

Egy új könyvre hívom fel a figyelmeteket, mely az évkönyvekhez kapcsolódik.

A bravúr kötelez

Az évkönyvek által felölelt évek (1950–1991) öregdiákjainak egy emlékkönyve, amelyben közel félszáz öregdiák tanulmánya található a tudományok széles köréből.

A könyvről recenziót a Magyar Kurír közölt, mely itt olvasható:

<https://www.magyarkurir.hu/kultura/a-bravur-kotelezo-megjelent-az-elozo-rendszer-piarista-diakjainak-emlekkonyve>.

Ha valaki meg szeretné vásárolni, akkor kedvezményes áron (2500 Ft) megkaphatja Soha Pistától, kinek elérhetősége:

1027 Bp. Kacsu u. 7. (közel a Bem térhez).

Telefonszám: 20-953-2959, e-mail cím: si@euronova.hu

Egy volt kincstárnok gondolatai a tagdíjakról – levél az öregdiákoknak

Kedves Barátaim!

Rövid ideig tartott kincstárnoki működésem a Diák-szövetségben. 2021 szeptemberében érvénybe lépett lemondásom ellenére vállaltam, hogy az egész évi tagdíjbefizetések feldolgozását elvégzem, s elkészítem szervezetünk éves pénzügyi beszámolóját. Egy évvel ezelőtt közvetlenül szólítottalak meg Titeket, s mondtam el gondolataimat a tagdíjbefizetések kapcsán. Ezt most ismét megteszem, noha tudom, hogy nem lesz folytatása ennek a levélnek, s így nem fogok hagyományt teremteni. De talán néhányatok szívesen fogja olvasni soraimat.

A tagdíjfizetések megközelítőleg 6-700 tételének rögzítése nem kis erőfeszítést és időráfordítást kívánó feladat. Egyrészt sokszor nem egyértelmű a befizető

beazonosíthatósága – ezért kértem tavaly, hogy aki az általunk preferált banki átutalást választja a csekk helyett, a **közlemény** rovatba vagy az MPDSZ azonosítóját vagy a lakcíme egy részletét, pl. irányítószámot és helységnevet írja be. Másrészt nem mindig könnyű azt sem meghatározni, hogy **melyik év(ek)re** vonatkozik a befizetés. Több esetben még a befizető által megadott évtől is el kellett térnem. S végül itt van a befizetett összeg tagdíjra, és az adománynak tekintett kvótán (éves tagdíjon) felüli részre való **felosztása**. Mindezekhez nem elegendő az új nyilvántartó rendszer vizsgálata, hanem a historikus adatokra is szükség van, amelyek sokkal egyszerűbben kérdezhetők le a régi, tavaly ősszel lezárt rendszerből.

Minden vesződség ellenére sok örömet is hozott a munkám. Sok névre ráismertem: „igen, övele már tavaly is találkoztam” a befizetése révén, s mintha az akkor megkezdett virtuális beszélgetéseket tudtam volna folytatni. (Néhányatokat fel is hívtam pontosítás céljából.) Elképzeltem, hogy ment sorotok az elmúlt évben, milyen megpróbáltatásokat hozott a kényszerű bezártság. Ahogy tavaly is írtam, semmiképpen nem egy személytelen azonosítót láttam egy-egy befizetés mögött, hanem a bővülő historikus adatok alapján megkísértem elképzelni személyiségeteket, kicsit az életeteket és életkörülményeiket is. Ezek a tapasztalatok, és a levelem után kapott számos telefonhívás jogosít fel arra, hogy most ismét megosszam Veletek gondolataimat.

Nyilvános adatokat fogok Veletek közölni, amelyek többsége szerepelni fog a majd a honlapról is olvasható beszámolóban is. Tehát a legfontosabb, de egyszerűsített statisztikaiösszegezesek a következők:

A 2021-es pénzügyi évben tagjainktól összesen **4.366.749 Ft számviteli bevételünk** származott. Ez alig marad el a tavalyi évtől. Ebből 2.380e a tagdíj (54%) és 1.987e az adomány (46%). Ez utóbbi adományként megjelölt 1.220e Ft-ot (43 fő), 550e Ft tagdíjból átvett kvótán felüli fizetést, valamint a Karitás alapból a pesti gimnázium római biciklitúrájának támogatására átvett 217e Ft-ot tartalmaz. A „tisztá” adományok közül ki kell emelni a római túrán ellopott kerékpár pótlására indított kampányunkban rekordidő alatt befolyt 410e Ft-t. Büszkéek lehetünk erre a teljesítményre, és Ti segítőkészségekre!

Miért teszem ezt a megkülönböztetést a tagdíj és az adomány között? Mert úgy érzem, hogy a tagdíjat sok-

szor terhes nyűgként fizetjük, az adományt pedig szívünk szeretetével adjuk a minket felnevelő intézmény mögött álló szövetségnek. Ennek fokmérője a kettő aránya.

Nézzünk most kicsit részletesebben a számok mögé egy másik szempontból: mi a tagságunk összetétele és milyen módon részesednek a fenti eredményből az egyes korcsoportok?

Mindjárt előrebocsátom, hogy szeretném ismételt ki- fejezni tiszteletemet elsősorban a **80 évnél idősebb** tagja- ink iránt. Tagságunk egynegyedét alkotják. Meghatottan kezeltem befizetéseiket, anyagi támogatásukat. Vannak, akik többször is fizettek ebben az időszakban, és külön adományt is tettek. Azt jelzi, hogy a szeretettel, és szik- laszilárdan állnak egykori iskoláik és a Szövetség mellett. Ők azok, akik a legpontosabban, évkihagyások nélkül kül- dik adományaikat. Példamutatásuk erőt adhat valameny- nyiünknek. Isten tartsa meg őket még sokáig körünkben!

Nem szabad megfeledkezni a többiekéről, így a **75-80 éves korosztályról** sem. Egyben **minden öregdiák- társunknak** hálásan köszönöm, köszönjük a pénzbeli támogatást. Külön köszönet jár azoknak életkortól füg- getlenül, akik vállalták, hogy **akár többéves hátralé- kukat** is rendezik.

Még néhány elvi és technikai részletre hívom fel a fi- gyelmeteket.

1. A **75 éven felüli rendes tagjaink** tagdíjbefizetéseit pedig – noha ez most még ellentétes a szabályainkkal – én nem tagdíjnak, hanem inkább adománynak tekintem. Természetesen így ezeket az új szabályozásig továbbra is tagdíjként könyveltem.

Tagsági jelleg		Létszám		%
Tiszteletbeli			60	2%
Rendes	Aktív	1172	2280	47%
	“Kommunikáció felfüggesztve” állapotban	1108		44%
Pártoló			157	6%
Összesen			2497	100%

Korcsoport	Létszám	%
20-64 éves (diák, aktív dolgozó) (születési év: 1957 vagy utána)	1151	46%
65-74 éves (születési év: 1947 -1956)	306	12%
75-79 éves (születési év: 1942 -1946)	161	6%
80-89 éves (születési év: 1932 -1941)	317	13%
90 vagy még idősebb (születési év: 1931 vagy korábban)	298	12%
nincs születési adat	264	11%
Összesen	2497	100%

Tétel (darab)	Összeg	Kvótán belül
10	49 000	49 000
38	417 770	197 770
33	221 872	120 400
54	221 000	85 000
80	267 500	72 500
28	98 500	25 500
		550 170

2. A pártoló tagok befizetését és **bárki kvótán felüli fizetését** – mivel az egyenlegközlő etikettek nem kezelik az adományokat –, csak tagdíjként tudjuk az adatbázisunkban felvenni, így visszaigazolást is adunk róluk. A főkönyvben viszont ezeket az összegeket átvesszük az adományokhoz.

3. Azoknál a tagjainknál, akik **„tagdíj + adomány”** megjelölést adtak a közleményben, főkönyvi szinten el tudjuk végezni a szétválasztást, de az adatbázisunkban a 2. pont szerint járunk el.

4. A tisztán **„adomány”** megjelölésű fizetéseket mind az adatbázisban, mind a főkönyvben az adományok között rögzítjük, de ezekről az egyenlegközlő etikett visszaigazolást nem ad.

Az utolsó köszönettel búcsúzom: köszönöm, ha végigolvassátok és ha igyekeztek betartani a benne leírtakat. Ezzel az utódom munkája lesz könnyebb és a gazdálkodásunk átláthatóbb.

2022. február 12.

Várgedő Tamás
06 70 391 4359

Kedves Barátaim! Öregdiáktársaim!

A Magyar Piarista Diákszövetség Elnökségével egyeztetve Szövetségünk ez évi rendes közgyűlését 2022. május 21-én, szombat délelőtt 9 órára összehívom. Helyszíne a Duna-parti Piarista Kápolna (Budapest V. Piarista utca 1., bejárat a Gimnázium főkapuján). A lift használatát a rászorulóknak részére biztosítjuk.

A fenti időpontban megállapított határozatképtelenség esetén a közgyűlést azonos napirendi pontokkal ugyan ezen a napon délelőtt 10 órára hívom össze. Ez a megismételt közgyűlés már a megjelentek számától függetlenül határozatképesnek minősül.

A közgyűlés napirendje:

1. Szentmise.
2. Megnyitó, üdvözlés, a levezető elnök megválasztása.
3. A napirend elfogadása.
4. Az írásbeli beszámolók szóbeli kiegészítése, vita és határozathozatal.
 1. elnöki beszámoló
 2. főtitkári beszámoló
 3. választmányi elnöki beszámoló.
5. Az MPDSz 2020. évi beszámolóról és 2021. évi költségvetési tervéről szóló elnökségi határozat jóváhagyása.
6. Az MPDSz 2021. évi beszámolójának és a közhasznúsági mellékletnek, valamint a Felügyelő Bizottság jelentésének ismertetése és elfogadása – Vita és határozathozatal.

7. Az MPDSz 2022. évi költségvetésének ismertetése és elfogadása – Vita és határozathozatal.
8. A Jelölőbizottság javaslatának ismertetése a főtitkárjelölt(ek) személyére; helyszíni javaslatok megtétele, határozathozatal a jelölőlista véglegesítéséről.
9. A főtitkárjelölt(ek) rövid bemutatkozása.
10. A szavazatszedő bizottság megválasztása.
11. Titkos szavazás a Főtitkár személyéről.
12. Szavazatszámolás.
13. A szavazás eredményének ismertetése.
14. Kitüntetések átadása.

A beszámolókhöz kapcsolódó írásbeli anyagok a közgyűlés előtt megtekinthetők lesznek a honlapunkon (mpdsz.hu).

*Budapest, 2022. március 1.
Balázs Sándor, a Választmány elnöke*

Készült a Nemzeti Együttműködési Alap támogatásával.

Nemzeti
Együttműködési
Alap

MINISZTERELNÖKSÉG

BETHLEN GÁBOR
Alapkezelő Zrt.

Magyar Piarista Diákszövetség Közhasznú szervezet

Elnök: Strommer Pál, **Főtitkár:** dr. Török Bernát

Adószám: 19013581-1-41

Számlaszám: 1. számla: CIB Bank: 10700024-70492613-5110 0005

BIC (SWIFT) kód: CIBHHUHB

IBAN szám: HU26 1070 0024 7049 2613 5110 0005 és

2. számla: OTP Bank: 11708001-20504685

BIC (SWIFT) kód: OTPVHUHB

IBAN szám: HU68 1170 8001 2050 4685 0000 0000

Székhely: 1052 Budapest, Piarista köz 1.

Honlap: <http://www.mpdsz.hu>

E-mail: iroda@mpdsz.piarista.hu

Tagnyilvántartási ügyek:

Urbán Gergely +36 30 941 2474

E-mail cím: urban.gergely@mpdsz.piarista.hu

Hivatalos órák: az irodai ügyelet a járvány ideje alatt szünetel

Gazdasági ügyek: Dr. Kovács György

E-mail cím: drgykovacs@gmail.com

Tagdíj: aktív keresőknek évi 4000 Ft. Nyugdíjasoknak, tanulóknak évi 2000 Ft. Külföldön élők tagdíja 40 € vagy annak megfelelő más deviza.

Adományokat a fenti számlákon köszönettel fogadunk. Befizetés a kiküldött csekkel vagy banki átutalással a fenti számlákra lehetséges.

A Piarista Diák következő, 95. száma 2022. őszén jelenik meg.

Lapzárta: 2022. szeptember 10.

Piarista Diák • Kiadja a Magyar Piarista Diákszövetség • Nyilvántartási szám: 163/440/1/2008

Szerkeszti a Sajtóbizottság: Borza György senior, Csepely Péter, Felelős kiadó: Strommer Pál